

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petty sor egyszer 20 fillér,
minden következéskor 16 fillér.

Nyitász petty sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

PELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, március 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- A házberadó javaslatot elfogadták.
- A Weitzer hagyaték értékesítése.
- Vallásügyi szövegség Aradon.
- Az aradi analfabéták oktatása.
- Kurticei románok a papjuk ellen.
- A posta új elnökgazdátja.
- Műtörök és publikum.
- A részeg ember szerencsése.
- A posta új elnökgazdátja.
- Tisza István gróf Szerbia megfenyítéséről.

Az „előzékeny“ légszeszgyár.

Arad, március 1.

Semmi se gyanusabb, mint amikor a vállalatok előzékenyek és nobilisek. Annál a természeti törvénynél fogva, amely az üzleti ügyekből és az anyagi dolgok körül kizárja a szerelmet és az önzetlenséget, kétségtelen, hogy az ilyen állítólagos szivesség és jóindulat mögött valami meglapul.

Az aradi gázgyár fölé új cégtábla kerül. Megszűntetik az önálló részvénytársaságot, amelynek tulajdona volt eddig s átveszi a Budapesten székelő s valójában bécsi tőkét képviselő társaság, amely eddig is a tárcájában tartotta az aradi vállalat részvényeit. Miután az aradi telep ilyesformán a budapestinek fiókja lesz, az eddig fizetett adóösszeg husz százaléka Budapestre kerül. A budapesti vállalat most a város belecgyezését kéri ahhoz,

hogy a szerződés, amely az aradi részvénytársasággal kötötte a várost, a budapesti központi részvénytársaságra ruháztassék át. S „hogy a város kárt ne szenvedjen“, fölajánlják, hogy azt a husz százalék adót, amelyet a város az átruházással elveszít, megtérítik a városnak.

Látszat szerint a városra nem jelent semmi változást, semmi veszteséget, ha a szerződés átruházásba belemegy. A valóságban azonban mást jelent a dolog. A város, amely eddig sem volt híjával a könnyelmű elhatározásoknak, s a mely ép a gázgyárnak juttatott meggondolatlanságával óriás vagyont: a koncesszióknak huszonöt évre való meghosszabbítását, — *ezeknél is nagyobb bünt követne el*, ha a szerződés átruházásához fejet bólintani.

Vállalatokkal szemben, amelyek a város lekötöttségét, a nekik juttatott privilegiumokat hihetetlen mérvben kihasználják, a város csak akkor szerezhet valamit vissza a jogai-ból, amikor a vállalatok szorult, vagy érdekelt helyzetbe jutnak. A vízvezetéki társaság is csak akkor volt hajlandó a vízárakat az igazi mértékre leszállítani, mikor a város a megváltást már kimondta. Nincs ebben semmi etika-ellenes. A bécsi polgármester, aki elsőnek adott példát arra, hogy a közszolgáltatást teljesítő vállalatokat

vissza kell szerezni, erőszakkal feremtett szorult és zavart állapotot a vállalatok számára. S a polgárság érdeke, helyeslése szentesítette ezeket az eszközöket.

A gázgyár gazdáinak érdeke, hogy az aradi részvénytársaság megszűnjék s a szerződés a budapesti cégre ruháztassék át. Ha nem lenne érdeke, akkor nem fizetné ezért évente az adó husz százalékát. Ha pedig érdeke, akkor drágábban, sokkal drágábban kell megfizetnie, — ha egyáltalán szó lesz arról, hogy továbbra is koncessziót kapjon.

A vállalatok dolyfe, amelyet a praksziból jól ismerünk, azt fogja mondani: „hát ha nem ruházza át a szerződést a város, akkor marad minden a régiben.“ Helyes: mi akkor semmit se veszítünk; ugyanott leszünk, ahol ma vagyunk, ahol lennénk a jövőben, ha a gázgyár gazdái az elvesztett husz százalékos adót megtérítenék. Semmit, egy fillért se kockáztatunk.

De annál többet nyerhetünk. Forduljon a tanács a fővároshoz és kérdezze meg, hogy mi mindent ajánl a gázgyár a fővárosban most lejáró szerződése megújításáért? Az emberek egyszerűen elképedtek, mikor az ajánlatot olvasták. Szédítő előnyöket és kedvezéseket, hihetetlen mennyiségű ingyen közvilágítást és árleszál-

Az igazi „arany páva.“

(Fejedelmi kaland a régi jó világból.)

Szeged városában híres, nevezetes vendégfogadó volt az „Arany páva.“ Még ma is nyomja a földet ez az öreg ház. Hajdanta jeles urak szállottak ebbe a fogadóba, ámbar csak földszintes épület volt. Egy izben József császár, a „kalapos király“ is megszállott az „Arany páva“ fogadóban. A legszebbik szobába szállásolták be a fiatal fejedelmet. Volt abban pávatollbokrétával ékített rámas tükör is. A legszebb butorzata mégis egy tornyos nyoszolya volt. Hozzáértő mesterek diófából, remekbe, faragták ezt a nyoszolyát. A fiatal fogadóné hozományához tartozott

József császár sem volt utolsó ember. Egyszerű tiszti ruhájában is csinosan mutatott. Hej, hej! Selymes szempillája alól megvillant a menyecske szeme. Node a „császár“ sem volt vak. Sőt inkább ugyan kimeresztette habsburgi szép kék szemét, bár nem éppen a pávatollbokrétás tükröt nézegette a fiatal császár. Hej, mert a császárok is csak emberek, míg fiatalok

Piros szattyánbőröből volt a menyecske papucs. Magassarku papucsában, mint virágszál, rengett-ringott a kerek bokája szegedi menyecske.

— Edes lelkem, mondta a maga nyelvén a császár.

— Niksz dájés! — kötekedett az asszony, midőn virágos selyemkötőjét babrálgatta, szemét lesütve. Feszült a pruszlikja. Dudoros pa-

tyolat ingvállja szabadon hagyta gömbölyű karját. Kontyba kötött fekete selyem keszkenője alól ingerletesen göndörödött ki a huncutka. Olyan piros paprika meg a széles szegedi határban sem termett, amilyen piros volt a szép koresmárosné ajka. Midőn pedig telt piros ajka kacajtól fesledezett, mint harmat a virágon, úgy ragyogtak, úgy mosolyogtak az úde fehér fogai. Lippent-leppent a selymes szempillája.

— Ibolyám! Violám! pedzette a maga nyelvén a császár, aki azonban nemcsak császár, de fiatal legény is volt akkor még.

Mig az ajka duzzogott, lippenős-leppenős szempilláját sötétlő szemére sülyesztette az asszony.

— Niksz dájés, felség! — sarkon fordult az asszony. Lippenős-leppenős pilláju szemével nevetett a menyecske.

A tornyos diófanyoszolyát időbe telt felvetni. Az öreg ház fiatal asszonya ezt a tiszteladást dehogy is engedte volna eselédkézre. Gyöngéd kézzel, fehér kézzel nyult az asszony a patyolatos párnákhoz. Rezedavirág szagától illatoztak ezek a párnák. Párnát, dunyhat jól felrázott a sötétszemű szegedi menyecske . . . O, csak most sajnálta József császár, hogy jobban nem tanulta meg a dallamos magyar nyelvet, midőn az „arany pávásné“ dévajkodva mondta:

— Felség! Aztán megolvassa a gerendákat.

— Kerentákat?! — így tördelte a szokatlan nyelvet József.

— Akkor beteljesedik az álma . . .

— Az álom? . . . Az én álom? — most kezdett észbekapni a fiatal fejedelem. — Maki megfan az én álom . . . Közelebb húzódott a dévaj menyecskehez és midőn szép szemébe tekintett, úgy találta, hogy még a császári koronáján sem „találtatik“ annál ragyogóbb gyémánt.

— Hó, hó! Uram! Az „arany páva“ fogadónéja pirult arccal kívánt József császárnak — nyugodalmas jó éjszakát . . .

— Kerem szepen! — kiáltott a szépséges fogadóné után a császár és hogy az „adjudantok“ meg ne hallják, valamit sugott a fülébe. Még a rózsás kis füle is belepirult a menyecske . . . Nono! Az később történt . . . József császár lebuzta a drágaköves cimeres gyűrűjét. Ez a gyűrű ugyan nagy is volt arra a picie kézre. De mindegy! Az öreg „arany páva“ gazda, midőn bizonyos idő múltán keresztelőre hívta össze fél Szeged városát — fiúcskát kereszteltek! Vendégeinek büszkén mutogatta a császári ajándékot, a cimeres fejedelmi gyűrűt:

— Ezt az anyjukomnak adta a mi jó királyunk . . .

Miközben a jámbor öreg fogadós ilyen büszkén mutogatta vendégeinek a cimeres gyűrűt, a bölesőre hajolt a fiatal asszony. Ő hallgatott és az öreg gazda számos dicsékvésére telt piros ajkán, rózsagödrös állán csintalan mosoly futkosott végig; mert az ifju asszony volt a Páva-fogadóban az igazi — arany páva . . .

Móricz Pál.

litást ígért a fővárosi gázgyár, hogy a megváltást elkerülje s amelyből a főváros közönsége megítélhette, milyen kitünő üzlet a gáz.

Aradon sincs különben. A vállalat előre védekezik az igazság ellen, a mikor a kérvénye bevezetésében a rossz viszonyok miatt panaszkodik. A panaszkodást nem vesszük komolyan. S ha olyan rossz a gázüzlet, van egy igen előnyös mód arra, hogy megszabaduljon tőle: megváltjuk. Az árat — természetesen — nem az ő kénye-kedvük állapítja meg.

A városnak nem szabad a szerződés átruházásba belemenni, mert a megváltásnak egy kitünő alkalmát mulasztja el vele, a minőre hosszú ideig nem lesz alkalma. S ha a vízvezeték megváltása dolgának bizonytalansága visszatartaná a várost attól, hogy rövidesen újabb megváltáshoz fogjon: akkor a szerződés átruházás ellenében legalább is olyan előnyöket kell szereznie, mint a minőket Budapestben, a megváltás veszedelme által szorongatott gázgyár kinal.

Ebből azután semmiesetre se engedhetünk. Ha a gázgyárnak szüksége van a szerződés-átruházásra, meg fogja adni. Ha nem: minket nem éget a szerződés módosítása. A város azzal az ismert szállóigével élhet: „Várhatunk.”

+

A házbéradó javaslatot letárgyalták.

A képviselőház ülése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, március 1.

Justh Gyula két nap előtt ágyba feküdt, hogy torokbajára keressen gyógyulást. A soros elnök Návay lett volna, de róla az a szomorú hír érkezett, hogy súlyos vakbél baja támadt és az éjjel hívták hozzá Korányi és Herzel tanárokat. Azt sem tudják, hogy Rakovszky hazaérkezett-e. Féltenegy órakor még nincs elnök a képviselőházban, aki a tanácskozást vezessé. Ahány gyors futára van a képviselőháznak, valamennyi képviselőházi elnök után futkos s valamennyi telefon, mind elnök után esilíngel. Wekerle miniszterelnök Justh Gyulát kéri telefonon, hogyha csak lehetséges, vállalja az elnökölést. Justh azt válaszolta, hogy lehető gyorsan felöltözik és siet a Házba. De tán nem lesz rá szükség, mert Rakovszky István is hazaérkezett. Rakovszkyt a képviselőház egyik szolgálja riasztotta fel legszebb álmából. Jelentette, hogy kitört az elnök-inség. Rakovszky nyomban öltözködött és bevágott a Házba, ahol megjelenése nagy megkönnyebbülést okozott.

Később megjelent a Házban: Justh is, aki szünet után átvette az elnökölést. Az elnök a folyosón ma megint erősen hangoztatta, hogy az önálló bank mellett ki kell tartani. A bankszabadságnak semmi esetre se hosszabbítjuk meg, — mondotta — megfogjuk obstruálni.

Andrássy Gyula előtt is újból kijelentette, hogy feltétlenül ragaszkodik az önálló bankhoz.

— Ez baj! — mondotta a belügyminiszter.

— Most van alkalom rá. — mondotta Justh — hogy az önálló jegybankot megcsináljuk, ha nem, a függetlenségi párt tönkre megy. A bankkövetelésből nem szabad engednünk.

A mai ülésen részleteiben is letárgyalták

a házbéradó javaslatot és áttértek a tőkekamat és járadék adójavaslatnak a tárgyalására.

Részletes tudósításunk a következő:

A mai ülés jóval háromnegyed 11 óra után kezdődött. Eddig tartott ugyanis, amíg Rakovszky István elnököt betudták hozni a Házba, a hirtelen megbetegedett soros elnök, Návay Lajos helyébe.

Jegyzőkönyvhitelítés után felolvassák azokat az interpellációkat, amelyre ezideig még nem jött válasz.

Ezután folytatják

a házbéradóról

szóló javaslat részletes tárgyalását.

A 28-ik szakasznál

Surmin Györgyöt hívják szólásra.

Kiáltások: Nincs itt!

Elnök: A vitát bezárom. Következik a szavazás.

A Ház a szakaszt változatlan szövegezésében fogadja el.

A 29. és 30. szakaszokat változatlanul fogadják el.

A 31-ik szakasznál

Wekerle Sándor miniszterelnök: Módosítást ajánl, mely szerint a vidék városaiban a házbéradó ne 15. hanem 14 százalék legyen.

Sziklay Ottó esekélyebb módosítást ajánl e szakaszhoz.

Bródy Ernő: A fővárosban számos vityilló van, épen a legforgalmasabb uttestek mentén. Kéri a pénzügyminisztert, intézkedjék a javaslat keretein belül arról, hogy ezeket a piszkos kis házakat lebontsák. Ily értelemben módosítást is ajánl.

Keller István: A javaslat az általános házbéradó alá eső vidéki házakat mértéken felül igénybe veszi. Ezen, benyújtott módosításával kíván segíteni.

Wekerle Sándor: Kéri a Házat, fogadja el a szakaszt változatlanul. Az adómentességet városfejlesztési szempontból terjesztette ki. A felszólalók által ajánlott adómentesség kiterjesztés, már tulhajtása lenne ennek a kedvezménynek, amihez nem járulhat hozzá. (Helyeslés.)

Polónyi Géza a szavazás előtt a kérdés feltevéséhez kíván szólni. Ajánlja, hogy a szakasz meg nem támadott részeire rendelje el az elnök a szavazást. Azután a többi módosításokra, külön-külön, ne pedig en bloc, amint azt Rakovszky tenni szokta.

Ugron Gábor: Kéri az elnököt, ne térjen el az eddigi gyakorlattól és állítsa szembe a pénzügyminiszter módosítását a többi módosításokkal, ami által a pénzügyminiszter módosításának elfogadása után a többiek önmaguktól elesnek. (Helyeslés.)

Elnök: Eljárása a logikán alapszik. A szakasz minden pontja megvan támadva, nem rendelhet tehát szavazást a meg nem támadott részek felett.

A Ház ezután a szakaszt, a pénzügyminiszter módosításával fogadja el.

A 32-ik szakaszt vita nélkül elfogadják.

A 33-ik szakaszhoz Keller István ajánl módosítást, amelyet nem fogadnak el.

A 34-ik szakaszhoz

Polónyi Géza szólal fel. Kifogásolja, hogy noha a kereseti adót eltörli a javaslat, mégis a 8 százalékos házbéradó kivetésénél a harmadosztályú kereseti adót veszik alapul.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter rövid felvilágosító kijelentései után a szakaszt változatlanul elfogadják.

A 42-ik szakaszig ezután nincs vita.

A 42-ik szakaszt

Polónyi Géza felszólalása után változatlanul elfogadják.

A 43-ik szakaszt vita nélkül változatlanul elfogadják.

A 44-ik szakaszhoz

ismét Polónyi Géza szól és rámutat arra, hogy a javaslat nem ad módot az adózónak, a saját érdeke megvédésére.

Wekerle Sándor: Polónyinak csak annyi fáradságot kellett volna vennie, hogy a javaslatot elolvassa és rájött volna, hogy az adókiivetésnél igenis adatott mód arra, hogy az adóalanyok érdekeiket megvédhessék.

A szakaszt változatlanul elfogadják.

A 45-ik szakaszhoz

Sümei Vilmos azt ajánlja, hogy azok a háztulajdonosok, kiknek behajthatatlan házbér-

követelések vannak, adóelengedést kérhessenek a behajthatatlan házbérek után.

Wekerle Sándor: Sümei indítványának értelmi szerzője Holló Lajos. Ő pedig megígérte már Hollónak, hogy ezt a módosítást akceptálni fogja és ezért Sümei szövegezésében is hajlandó a módosításhoz hozzájárulni.

A Ház ily értelemben határoz a szakasz felett.

A 46-ik szakasznál

Polónyi Géza az adminisztráció terén kíván módosításokat.

Wekerle Sándor: A javaslat célja az, hogy minél kevesebb zaklatás érje az adózó polgárokat. Polónyi olyan módosításokat ajánl, amelyek akkor érnének valamit, ha nem husz millió adózó polgár, hanem ugyanannyi ügyvéd számára készítenék. A pénzügyminisztériumnak más dolga van, semhogy a törvény szakaszait jobbra-balra magyarázza.

Polónyi Géza félreértett szavait rektifikálja. Ezután a szakaszt változatlan szövegezésében elfogadják.

A 47—58. szakaszokat a Ház kisebb módosításokkal fogadta el.

Az 59-ik szakasznál Polónyi Géza kifogásolja, hogy az adó eltitkolásoknál a feljelentő is részesül jutalomban.

Wekerle Sándor hozzászólása után a Ház úgy ezt, mint a javaslat összes hátralevő szakaszait elfogadta és harmadszori olvasását a holnapi ülésre tűzte ki.

Ezután áttértek a tőkekamat és járadék adóról szóló javaslat tárgyalására, de az idő előrehaladottsága miatt, csak a címig tudtak eljutni.

Az ülés két óra után véget ért.

A Weitzer-hagyaték értékesítése

A tanács tervei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 1.

Három nagy oszmagban ezernégyszázharminchét koronát vett át Visi Ferenc városi főpénztáros a királyi adóhivatalnál, mint Weitzer János hagyatékának egy részét. Az értékpapirokat a városi pénztár vasszekrényeiben helyezték el, de ott a folyton emelkedő pénztári forgalom következtében már amúgy sincs elegendő hely, s a tanács egy vasszekrény beszerzését határozta el.

A részvények azonban valószínűleg nem maradnak a városházán. Még ha lesz is új kassza, akkor sem akarja a tanács a pénztárban őriztetni azokat. Több terv van ugyanis arra vonatkozólag, mily módon lenne könnyűvé tehető a rengeteg részvény és szelvény kezelése, sőt már azzal a gondolattal is kezdenek a városházán foglalkozni, hogy a Weitzer-hagyaték értékpapirjait értékesítsék és eladják.

— A most érkezett papírok legnagyobb része gráci vaggongyári részvény s ez által a város a gyár egyik legnagyobb tulajdonosává vált. A tanács — mondotta Lőcs Rezső — nehézkes testület s nem is alkalmas szerv ahhoz, hogy a távol lévő ipartelep sorsára a részvényeknek megfelelő befolyást, irányítást gyakorolja. Meg kell várni, míg a részvények a lehető legmagasabb árfolyamot elérik s el kell őket adni. A pénzt a Weitzer-alapba utaljuk be s ez sokkal biztosabb érték mint a tőzsdei árfolyamok ingadozásának kitett papíros. Az eladás nem okoz nehézséget, mert a gráci érdekeltség szívesen veszi a kitünő értékeket. Egyelőre még nem sürgős a kérdés rendezése, mert még nincs az egész hagyaték kezeink között. A helybeli pénzügyintézetek már is ajánlkoztak arra, hogy teljesen díjtalanul veszik őrizetbe és kezelésbe a részvényeket s gondoskodnak a szelvények beváltásáról. Ez ideiglenesen a leghelyesebb megoldás, mert a pénzügyintézet állandóan evidenciában tartja az árfolyam vál-

tozásokat, könnyebben érintkeznek a szelvény-beváltó intézetekkel s emellett a városnak, sem az alapítványnak nem okoznak kiadást.

Ez a felfogás a tanács többi tagjainak helyeslésével is találkozott, de a tanács, mielőtt bármi nemű javaslattal lépne a közgyűlés elé a pénzügyi bizottság véleményét kéri ki. Ez annál is szükségesebb, mert a gráci vagon-gyár igazgatóságában a város képviselőtől kell gondoskodni, ami az alapítvány jövedelmének gyarapodását jelenti.

Felmerült az a terv is, hogy a részvényeket valamely pénzügyintézetnél mint folyó számla biztosítékot helyezi el a város és felvesz akkora összeget, amelylyel az alap visszafizetheti a város közpénztárának azokat az előlegeket, melyeket már eddig a hagyatékok lebonyolítása körül felmerült kiadások fedezésére az alap terhére folyósított a pénztár. Ezt az eszmét azért ejtette el a tanács, mert a kiadások nem csak a papirokat, hanem az egész hagyatékok terhelik s így a kamat veszteségnek sem szabad csak egy részt terhelnie.

A kérdés oly nagy fontossága, hogy a közgyűlésnek egy külön bizottságot kell erre delegálnia, melynek a legnagyobb elővigyázattal és óvatossággal kell ezt minden részről megfontolnia és javaslatával ellátnia.

Az aradi analfabéták oktatása.

Hatvanan tanulnak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 1.

Este hét óra után, amikor megállanak a gyárakban a lázasan zakatoló gépek, megszűnik a munkázat, kialszanak a műhelyekben a lámpák, fáradtan tér haza családi tűzhelyéhez a munkás. És ez a dolgos kéz, amelynek a a fásztó napi munka után pihenni kellene, ~~új orót gyűjtani a másnapi munkához,~~ nem pihen meg. A munkás, amikor elfogyasztja szegényes vacsoráját, elmegy szomját csillapítani. Ezelőtt füstös lebujsban, egy petróleumbűzös koresmában csillapította szomját, s sorvasztotta erejét, ölte az idegeit, szerencsétlenségbe döntötte magát és családját: kenyerét vesztette. Most, lelkes emberek kezdeményezésére, a józanabbul gondolkozó munkásság szomját, a — tudományszomját, — az iskolában csillapítja.

Borvirágos orru, az alkoholista minden jellegét magán viselő öreg emberek, meghajlott hátú rokkant munkások, este kilenc óra után, szépen kitisztálkodva megjelennek az aradszégyei görögkeleti román iskolában, rendben elfoglalják helyeiket a szűk, alacsony padokban és várják: a tanító urat. Az analfabéták oktatására alakított tanfolyam ez. Ötven-hatvan tanítványa van ezidőszereint, többnyire gyári munkások. A legnagyobb fegyelem uralkodik az előadásokon. Érdekes és megható látvány, hogy ezek az idős emberek milyen figyelemmel hallgatják az előadást és boldogok, amikor az abc egyik, még nem ismert betűjének megtanulása által úgy érzik, hogy közelebb jutottak ahhoz, hogy embernek tekintsék magukat. Hogy elpirul az őszhajú tanítvány, amikor kérésre keze a táblára nem helyesen rója fel pl. a „k” betűt. Alázatos pillantással kér elnézést.

Vank János, a tanfolyam vezetője szelid, türelmes ember. Biztatja, bátorítja a hálás tanítványokat, csendes duzzogással javitgatja az ákom-bákom írásokat. Milyen öröm volt azután, amikor a nagy szorgalom eredménye mutatkozott. Az analfabéták három hét alatt ~~irni-olvasni tudtak.~~ Micsoda emelkedés az a tudomány grádicsain, amikor az analfabéta a b, u, z és a betűkből kiolvassa, hogy a b-u-z-a. Hiszen az ilyen ember, már ujságot tud olvasni, már tudomást vehet a világeseményekről, legszebb polgári jogot, választási jogosultságot nyerhet el. Jönnek ezután a többi tudományok, elsősorban a számtan.

Egy új világ nyílik meg az analfabéta előtt, egy új élet. Öntudatosabb, bátrabb lesz

és értelmesebb. Érdekes, hogy a román iskolában az analfabéták teljesen ingyenes oktatása magyar nyelven történik. És a román nyelvű munkások készséggel igyekeznek a magyar nyelvű oktatásból kivenni részüket. • Ebből a szempontból is jelentőséggel bír ez a tanfolyam, eltekintve attól a kulturális szolgálatától, amelyet teljesít. És a tanítványok vizsgálni is fognak. Akarják, hogy a nyilvánosság tudomást vegyen az ő energiájukról. Felemelt fővel akarnak lépni a közönség elé, hogy tanúságot tegyenek arról, hogy a munkásság, a társadalom emez értékes tagja, még őszülő hajjal és görnyedt háttal is megérti a haladás parancsoló szavát.

A részeg ember szerencséje.

A megkerült ezerkoronás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 1.

Nem tudható, hogy a nazarénus apostolok mit szólnak az alábbi esethez, mely egy alapvető tanításukat esufolja meg, de annyi bizonyos, hogy Deák Gligornak ez egyszer több hasznot hajtott a szent tanoktól való elragaszkodás, mint a hozzájuk való ragaszkodás. Mikor katonákhoz besorozták és a próféták ígéreihez hiven nem nyult a fegyverhez, börtönbe vetették. Tegnap ellenben, dacára ama nazarénus tanításnak, hogy a részeg ember lépteire nem vigyáz az Isten, hanem a sátán inceselkedik az ő lábai között, alaposan felöntött a garatra, elvesztette a pénztárcáját egy ropogós ezerkoronással együtt, de mire kijózanodott, már az aradi rendőrség két ügyes detektívje, Rédl János és Rasztig István átnyújtották neki. Deák jó egészséget kívánva nekik, nagy alázatossággal elkészönt és megfogadta, hogy lemond az antialkoholizmusról, mert szent meggyőződésévé vált, hogy ha józan állapotban vesztette volna el az ezrest, soha se került volna meg. A részeg ember lépteire ugyanis az isten vigyáz variálta a nazarénus ígét Deák Gligor.

Mácsról jött Aradra Deák kétezer koronával a zsebében, hogy földet vásároljon. Alig tette be a város földjére lábát, megfeledkezett magáról és a *Hamedli* koresmában hét társával egyetemben mulatni kezdett. Innen egy másik koresmába ment, ahol a sárka földig itta magát s oly nagy lett benne a virtus, hogy a gyalogjárat egyszerűen megvetette. A lóvonatra ült s ott egy ezerkoronással akart fizetni. A jámbor lóvasuti kalauz óriási respektussal tekintett a nagy pénzü emberre s hiteltelzett neki a végállomásig, ahol Deák ígérete szerint egy jó pajtása ki fogja őt váltani.

Az egyik lámpatisztító, aki földieje meg is cselekedte ezt és hálából elvitte őt inni. Innét bejött a városba s minthogy a *Hamedli* koresmában kitűnően érezte már magát, reggel újra betért egy-két liter borra. Mikor fizetni akart s már előre örült a hatásnak, melyet az ezres bankó kiterítése szül, belenyult a zsebébe, de ott a piros bugyellárisnak csak a helyét találta. Sirva fakadt fájdalmában és tántorogva hagyta el a koresmát.

Estig kóborolt az utcákon, míg végre rászánta magát, hogy jelentést tesz a rendőrségen. Rédl és Rasztig detektíveket bízta meg az ezres bankjegy felkutatásával. Megállapították, hogy mikor a lóvasut állomáson Deák leszállt és barátját kereste, még az egyik ezres bankjegyet kivette a tárcából s újra odatartotta a kalauznak, hogy váltsa fel és ezt a pénzt a mellény zsebébe csuszította. Tehát a tárcsa a másik ezressel csak a lóvasut telepen vesztett el.

A feltevés helyesnek bizonyult, mert a nyomozás folyamán a detektívek megtudták, hogy Péts Péter lámpagyújtogató a lóvonat kerekéi mellől felvett egy tárcát és az őt kérdező egyik pajtásának azt mondotta, hogy két szivar van a tárcában. Péts eleinte tagadta, hogy a pénzt megtalálta, de a nála tartott házkutatás eredménynyel járt. Egy kofferben előkerült az ezerkoronás.

Ma reggel adta át Green főkapitány a kijózanodott embernek a pénzét, aki kijelentette, hogy józan állapotában még soha ilyen szerencse nem érte és jó egészséget kívánva mindenkinek azzal távozott, hogy az alkoholra esküszik a mai naptól kezdve.

Vallásgegyenlőségi szövetség Aradon

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 1.

A múlt esztendőben alakult meg Budapesten az *Országos vallásgegyenlőségi szövetség*, melynek célja, hogy a felekezetek közti surlódások megszüntetésével hazafias társadalmi munkára egyesítse a magyarságot. A szövetség, melynek elnöke *Degenfeld József* gróf, a tiszántúli református egyházkerület főgondnoka, alelnökei pedig *Zsilinszky Mihály* és *Antal Gábor* püspök, most a vidéken is fiókokat készülni alakítani. Aradon *Csécsi Imre*, református lelkész vette kezébe az alapítási munkát. A szövetség céljait és törekvéseit a következő felhívás ismerteti meg:

Múlt évi szeptember hó 30-dikán, az egyházi és társadalmi körök élénk részvételével, a fővárosban megtartott gyűlésen megalakult az *Országos Vallásgegyenlőségi Szövetség*, amely céljait a következőképpen határozta meg:

Öntudatra ébresztetni s a társadalmi munka terén egyesíteni édes magyar hazánkban, felekezeti különbség nélkül, mindazon egyének és testületek munkaerejét, akik a felvilágosodás terjesztése, a nemzet és a nép anyagi, szellemi és erkölcsi jólétének emelése, a józan vallásosság ápolása érdekében, az országos törvényekben kimondott és biztosított teljes lelkiismereti szabadság és a vallásfelekezetek között való tökéletes jogegyenlőség és viszonyosság magasabb elvei alapján s azok megvalósítása végett, hasonló gondolkodású honfitársaikkal közreműkölni hajlandók.

Az *Országos Vallásgegyenlőségi Szövetség* megalakítóiban abban a meggyőződésben élnek, hogy szövetségükkel és kitűzött céljaikkal munkálásával a haza javát és boldogságát segítik elő. Aki ugyanis nemzetünk életét nyitott szemmel megfigyeli, lehetetlen nem látnia, hogy vagyoni jólétünk és szociális életünk még nagyon sok kívánni valót hagy fenn; kulturális életünk, az újabb időkben meghozott nagy áldozatok dacára is, alatta áll a nagy kultúrnek szinten; vallásos életünk vagy a hitetlenségbe, vagy az egyoldalú felekezetiességbe esapott át, — s amannak szomorú következménye az egyéni és a közérkölesök vesztes megromlása, — emennek pedig a vallásfelekezeteknek egymással való folytonos surlódása és a családok, a társadalom és az állam belső békességének felbomlása.

Ha nemzetünk javát munkálni akarjuk: meg kell szüntetnünk az anyagi és szellemi szegénységet; a bölcseségnek és a szeretetnek munkáival orvosolnunk kell szociális bajainkat; ápolnunk kell felekezeti különbség nélkül a józan vallásosságot és a tiszta erkölcsöt; s arra kell munkálnunk, hogy valóra váltván a törvényesen bevett felekezetek között a mindenféle előjogok, kiváltságok nélküli tökéletes jogegyenlőséget és viszonyosságot s egyenlő arányúvá tevén azok nemes vallás-erkölcsi és kulturális versenyét, mind az egyes egyházak, mind azoknak tagjai között megteremtjük a ma még hiányzó, de nélkülözhetetlen harmóniát, s mindezekkel összeforrasztassuk a nemzetnek különböző rétegeit és rajtok, mint egy-egy, megrendíthetetlen kösziklán, felépíthessük nemzetü nagyságunk és boldogságunk dicsőséges hajlékát!

Ezt kívánja munkálni, tisztán társadalmi uton, a felekezetiesség és a pártpolitika teljes kizárásával, az *Országos Vallásgegyenlőségi Szövetség*. Nem tekint senkinek fájára, nyelvére, társadalmi állására és vallására; tagja lehet tehát annak, *felekezeti, társadalmi osztálykülönbség nélkül* minden olyan nagykorú állampolgár, férfi és nő és minden olyan testület, aki és amely a Szövetség kitűzött céljait szolgálni kívánja.

A tagok örökös, rendes és testületi tagok lehetnek. Örökös tag az, aki egyszerismindenkorra 50 koronát befizet. Rendes tag az, aki magát legalább 3 évre 1—1 korona befizetésre kötelezi. Egyesületi tag az a testület, amely legalább 3 évig 10—10 koronát fizet.

Az alapszabály értelmében az olyan közösségekben, amelyekben a Szövetségnek legalább 20 tagja van, a tagok helyi szövetségé alakul-

hatnak és az Országos Szövetséggel szerves összeköttetésben álló önkormányzati szervezetet alkothatnak.

A nemzet javát, boldogságát magukban hordó célokat tűzött maga elé az Országos Vallásegyleti Szövetség. Jöjjön azért annak zászlaja alá mindenki, aki hazáját igazán szereti s szeretetét hűséges munkálkodással megbizonyítani kész.

A taggyűjtő-íveket, a név, foglalkozás, lakóhely, utolsó posta és tagsági minőségének pontos feltüntetésével kérjük az ügyvezető titkári hivatalhoz (Hamar István ref. theol. akad. tanár, Budapest, IX., Kálvin-tér 7. szám), a tagdíjakat pedig Szabó József dr. pénztárnokhoz (Budapest, IX., Lónyay-utca 9. szám) beküldeni.

BÉKÉS MEGOLDÁS.

Szerbia nem akar háborút. — Oroszország akciója.

— Távirati tudósítás. —

Arad, március 1.

A ma érkezett jelentések mind a békés megoldás módozatairól szólnak. Oroszország is kijelentette, hogy habár külön úton kell is presztízének megőrzése miatt haladnia, — békét akar és erre inti Szerbiát is. Gyanusak a béke jelszavában elhangzó orosz nyilatkozatok, melyek a béke ügye alatt készítik elő a háborút. A kiszámíthatatlan végzet, mely e percben az európai diplomaták agyában fészkel, talán elodázhathatja a veszedelmet, de lehet az is, hogy a rettenetes leszámolás, melyet a cárizmussal, a pánszlávizmussal tart meg Európa, a békés hangulat csendjében sokkal közelebb van, mintsem azt még elgondolni is jó.

Ma érkezett hireink ezek:

Oroszország Szerbiához.

Pétervárról jelentik: A Novakovic vezetése alatt álló új szerb kormány közölte az orosz kormányval, hogy őszinte békeszeretettel viseltetik és minden támadó szándéktól menten el van határozva tartózkodni minden provokáló lépéstől, továbbá, hogy a jelen válság által érintett jogok és érdekek kérdése feletti döntést a nagyhatalmak tanácskozására bizza. E közleményre adott válaszában az orosz kormány belgrádi követét utasította, közölje a szerb kormányval Oroszországnak azon barátságos tanácsát, hogy az orosz kormány által őszinte megelégedéssel vett szándékát, amely a békés magatartásra vonatkozik, tartsa fenn. Az orosz kormány meg van győződve arról, hogy a jelen politikai helyzetben ez az elhatározás felel meg leginkább Szerbia politikai és létérdekeinek. Az orosz kormány tudja, hogy Szerbiának territoriális engedmények iránti követelése a hatalmaknál sem rokonszénvre, sem támogatásra nem találna és hogy Szerbia ezeknek rokonszénvét csak úgy tarthatja meg, ha az említett követelésekről, amelyek a monarchiával fegyveres konfliktust idézhetnek elő, lemond. Tekintettel a szerb kormány által kifejezett azon szándékra, hogy a nagyhatalmak kívánságait szem előtt akarja tartani, Oroszország azon tanácsot adja, jelentse ki a szerb kormány határozottan, hogy territoriális követeléseivel nem ragaszkodik és az összes napirenden álló kérdéseket illetőleg teljesen a nagyhatalmakra bizza magát.

Anglia a szerb államokról.

Londonból jelentik: A mai reggeli lapok örömmel üdvözlők azokat a nem várt kilátásokat, amelyek a dolgok mai alakulata folytán a

közeli keletet illetőleg megnyitják és általánosságban kedvezőbben ítélik meg a nehézségek megoldására nézve fennálló esélyeket. Az Observer szerint Szerbia reménytelenül álma, hogy boszniai, hercegovinai, novibazári, horvátországi, dalmáciai, montenegrói és hazájabeli szerbek egyesülni fognak az ország határainak megnagyobbitása érdekében, hasonló a Lengyelország feltámadásához fűzött vágyhoz. Az angol kormány nemcsak nem hajlandó Szerbia vágyainak eleget tenni, hanem általános az a felfogás, hogy a monarchiának azokat megengedhetleneknek kell kijelentenie.

Törökország nem óhajt háborút

Konstantinápolyból táviratozzák: Portai és diplomáciai körök nézete szerint az osztrák-magyar és szerb háború veszélye a hatalmak demarcheja és a szerb kormány kijelentése folytán távolabb esett. A szerb ügyvivő a török ideiglenes külügyminiszterrel közölte kormányának egy táviratát, mely szerint az új szerb kormány átvette a régi kormány politikáját, mely az ország létérdekeinek védelmére irányul. A határon álló csapatok parancsnokságához ismét azt az utasítást intézték, hogy lehetőleg akadályozzanak meg minden oly incidenst, a melyet a szomszéd monarchia provokációnak tekinthetne. A görög Neologos a szerb ügyvivővel folytatott interjút közöl, melyben az kijelenti, hogy Szerbia bizik abban, miszerint a hatalmak konferenciája a szerb nemzet jogos követeléseit nem fogja figyelmen kívül hagyni és hogy bizik a békés megoldásban. — A Jeni Gazetta vezéreikre attól tart, hogy Európa békésirányú törekvései sikertelenek lesznek. A lap nem látná szívesen a háborút, mert az a hír van elterjedve, hogy Szerbia a novibazári szandzsakot okkupálni akarja és mert háború esetén Törökország nagy költségek árán kénytelen volna katonaságot összehívni a határon.

Az általános helyzet.

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség berlini jelentése szerint ott az a nézet uralkodik, hogy az általános helyzet az Oroszországgal folyó tárgyalásokon beállott szünet következtében nem élesedett jobban ki. A keleten követendő közös békés politika általános irányában fennálló elvi megegyezésben változás nem állt be.

Franciaország a békéért.

Berlinből táviratozzák: Oroszország belgrádi fellépését a francia fáradozásnak köszönhetjük. Annak a körülménynek, hogy Oroszország különálló akciójáról van szó, nem tulajdonítható nagy fontosság. Oroszország nem akar a szlávok előtt olyan színben feltűnni, mintha a nagyhatalmak nyomásának engedett volna.

Oroszország magatartása.

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség londoni értesülése szerint ott azt hiszik, hogy Oroszország magatartását az a forma indokolja, amelyet a Belgrádban teendő lépésre nézve tervbevettek. Oroszország attól tart, hogy a szláv közvélemény nem engedné meg, hogy oly intervencióhoz csatlakozzék, amely azt a nézetet kelthetné, mintha Oroszország Szerbiát a monarchiával szemben eszerben hagyta.

Párisból táviratozzák: Oroszország nem tagadja a közbelépés hasznosságát, meg akarja azonban tartani a helyzetét a Balkánon. Elsőrendű baráti szerepet kíván játszani.

A béke feltételei

Bécsből táviratozzák: Miután a török-bolgár megegyezés létrejött, az osztrák-magyar-

török megegyezést pedig aláírták, remélhető, hogy hozzájárulnak a szerb válság megoldásához. A nagyhatalmak egyelőre azon fáradoznak, hogy Szerbiát területi igényeinek követelésétől eltérítsék. A béke feltételei a következők voltak:

1. Ha Szerbia megkezdi leszerelését; 2. ha kijelenti, hogy területi követeléseiről lemond; 3. ha Szerbia eláll attól a követelésétől, hogy Bosznia és Hercegovina autonómiát kapjon; 4. ha Boszniában és Hercegovinában a nagy szerb agitáció megszűnik.

Bécsből táviratozzák: Előkelő diplomáciai helyen a béke feltételül azt tekintik, ha Szerbia lemond összes területi követeléseiről annak elismerésével, hogy az annexió kérdésében való állásfoglalására nincsen joga. Ha Oroszország erre rábírná Szerbiát, akkor szolgálatot tesz neki. Ha azonban Oroszország a nagyhatalmak békétörekvését nem is támogatja teljes erejével, ezt nyugtalanító változásnak nem lehet tekinteni. Oroszország is békét akar.

Szerbia követelését.

Londonból táviratozzák: A Daily Mail értesülése szerint Szerbia néhány nap múlva elő fogja terjeszteni a nagyhatalmakhoz kárpótlási programját.

Románia óvintézkedései

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség bukaresti jelentése szerint a román kormány csak óvintézkedésként rendelkezőket tett a Szerbiával határos hadtestek esetleges megrögzítése tekintetében.

Elena olasz királynő.

Berlinből táviratozzák: Azt a hírt, hogy az olasz királynő Milena montenegrói fejedelmesszonyhoz levelet intézett volna, Rómából megerősítik. A cáfolat szerint Elena olasz királynő kijelentette, hogy bármennyire szereti is atyját és hazáját, háború esetén tartózkodna attól, hogy közbe lépjen bármely irányban is.

Montenegró barátsága.

Berlinből táviratozzák: A Lokál Anzeiger cetingei tudósítója beszélgetést folytatott Tomonovic montenegrói herceggel, Montenegró és Szerbia barátságát illetőleg. A miniszter kijelentette, hogy ez a barátság megdönthetetlen.

Letartóztatott kémek.

Zimonyból táviratozzák: Az itteni rendőrség ma letartóztatott négy kémeket, akik különösen Kiofácsra vonatkozólag kompromittáló dolgokat mondtak el.

Szerb államférfiak a helyzetről.

Ma érkezett meg Belgrádból egy szerb újságíró, aki három szerb államférfiival folytatott beszélgetést. E beszélgetés némi világítást vet a helyzetre.

Ribaracz igazságügyminiszter kijelentette, hogy a háború vagy a béke alternatívája előtt áll Szerbia. Szerbia nem kívánja a háborút, de kompenzációt kell kapnia. Ez a kompenzáció abból áll, hogy a Szandzsakon át szállíthassanak fegyvereket. Ebben a törekvésükben Oroszország is támogatja Szerbiát. Szerbia elő is van készítve a háborúra, de Oroszország most időszertlenül tartja a háborút.

Novakovic miniszterelnöknek ugyanaz a véleménye. Szerinte Európa bámulni fog, ha meglátja, mire képes Szerbia.

Marinkovic volt oroszországi katonai attasé szerint a szerbek, akár beleegyeznek a dologba Oroszország, akár nem, be fognak törni a Szandzsákba. Kijelentette, hogy Oroszország kötelezte magát arra, hogy Szerbiát anyagiilag és erkölcsileg támogatja.

Szerbia mozgósítása.

Belgrádból táviratozzák: Tegnap a harmadik korosztályukat hívták be rövid időre. A felszerelések nagyon fogyatékosak.

A szerb minisztertanács.

Belgrádból táviratozzák: Zsifkovics hadügyminiszter a legutóbbi minisztertanácson kijelentette, ha a hadügyi célokra követelt póthitelt megadják, 250 ezer jól felfegyverezett katona áll rendelkezésre. Ezek egy része a Drina és Száva mentén nyer elhelyezést. A skuptina minden valószínűség szerint meg fogja szavazni a követelt hitelt.

Belgrádból táviratozzák: Milovanovics szerb külügyminiszter Péter királynak ma jelentést tett a politikai helyzetről. A jelentés szerint a nagyhatalmak, különösen Franciaország, de Oroszországot sem kivéve, a békét akarják és arra kívánják bírni Szerbiát, hogy mondjon le territorialis követeléseiről. A jelentés lesújtó hatást gyakorolt.

Milovanovics nyilatkozata.

Belgrádból táviratozzák: A *Matin* tudósítója beszélgetést folytatott Milovanovics szerb külügyminiszterrel, aki a következőket mondotta:

— Hivatalosan még semmit se tudni arról, hogy a nagyhatalmak azt akarnák nekünk tanácsolni, hogy Szerbia a Montenegróval összekötő keskeny területről mondjon le. Attól félnek, hogy rá akarnak bennünket kényszeríteni, hogy még erről a kevés követelésünkről is mondjunk le; ha ez igaz, a kormány a lakosság lesújtó kritikájának tenné ki magát. Ausztria-Magyarország egy keskeny terület átengedésével tíz millió szerbet nyugtatna meg és megnyugtatná saját honfitársait is. Amit Szerbia kíván, az nem lehetetlen, mert lehetlenséget nem is vettek kombinációba.

Péter király Szerbia követeléseiről.

Belgrádból táviratozzák: Péter szerb király ma fogadta a *Matin* tudósítóját. A király ezeket mondotta: A derék szerb nép önhibáján kívül jutott jelenlegi helyzetébe. Most ezt még kiakarják élesíteni, hogy fejlődését megakadályozzák. Szerbia nem akar sokat. Mindössze annyit, amennyire minden embernek joga van: egy kis levegőt. Jogtalanság volna ezt megtagadni. Mikor a nép legnagyobb izgatottságban volt, biztatták, maradjon békén, a nagyhatalmak megfogják segíteni.

A „korrekt” érdekvédelem.

Belgrádból jelentik: A kormány ma hivatalos kommunikét adatott ki, melyben tiltakozik az ellen, mintha Szerbia a határon háborus előkészületeket tenne. A szerb nép — ugymond a jegyzék — gondoskodik a maga érdekeiről, de ezt úgy teszi, hogy az osztrák-magyar monarchia katonai intézkedései dacára a korrektség határait túl nem lépi. A hazug és nyugtalanító hírek nem érdemlik meg a bizalmat és óva inti a népet, hogy azok által elragadtassa magát.

TANÜGY.

(—) **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Blozsán Kálmán kevermesi áll. iskolai tanítót a bácsfai és Dombrádi Piroška nagytótfalui tanítót a kevermesi áll. elemi iskolához áthelyezte.

(—) **A Haladás tanügyi lap márciusi száma** igen érdekes tartalommal jelent meg. *Varjassy Lajos* dr. kamarai titkár a szocializmusról irt közleményét fejezi be. *Keszler Károly* tanítóképző tanár a gyermeki lélek pathológiájáról szóló közleményét folytatja. Irtak még *Rubenscu Augusztia*, *Freund Bernát* érdekes cikkeket. Aktuális dolgokat tárgyal a lap többi közle-

ménye is. Kapható *Ingusz I. és Fia* könyvkereskedőnél. Előfizetési ára évenként hat korona. A lapot *Czobor Ottó* aradi tanító szerkeszti.

Költők és publikum.

*

— **A rendőrség hangversenyén elmondott csevegés részleteiből.** —

... Mielőtt a műsorra kitűzött költeményemet elzöngéném, talán szabad két sajátos dologban megbotlanom. Az egyik: hogy talán soha ennyien itt még nem állottak rendőri fedezet alatt, mint most. De a másik még furcsább. Soha olyan nyugodtan nem tűrte még a rendőrség a csoportosulást, a tolongást, mint ezuttal. Hol vannak most a lovasemberek? Hiszen máskor egy magában álló emberre is rárontottak, hogy „oszlon szét!”

De ez a rendőrség dolga. Nekem magammal kell foglalkozni, azaz a költeményeimmel. Hát itt is előre kell küldnem egy megjegyzést. A rendőrség valószínűleg tud arról, hogy a költőkhöz, amikor verset akarnak írni, el szokott látogatni egy gyanus hívő, magános hölgy, akit a bűnügyi osztály albumában ezen a néven ismernek: a *Muzsa*. A *Muzsa* elmegy a költőkhöz és homlokukon csókolja őket. A költőknek ettől a homlokcsókától elmegy az eszük és verset írnak. Nos, ez a *Muzsa* követte *Medgyaszay* példáját: a kellő időre nem jött el. A lemondó levélben csak annyit irt, hogy most *Avarffy Géza* nagyságos urnál van elfoglalva, aki a szerb háborút zenésíti meg *anapestus* versekben.

A publikumnak természetesen joga van ezt el nem hinné és olybá venni, mint a tósztozó vőfélyek bevezetését. A legtöbb vőfély ugyanis ezzel szokta kezdeni a tósztozást:

— Egy gyönyörű szonokliatra készültem, de azt elfelejtettem a kofferomba pakolni. Így hát csak annyit kívánok: „éljen az új pár!”

A közönség ép úgy nem hisz a *Muzsában*, sem az ihletben, mint a segédszerkesztők. Ha például a redakcióban a költő azt mondja a segédszerkesztő urnak, hogy nem irt verset, mert nem volt ihlete, azt kapja vissza:

— Az ám, svindler, megint délig züllöttél a tengerparton!

A tengerpart alatt *Fiumét*, *Velencét* és *Abázia* kávéházakat kell érteni.

Muzsa ide, ihlet oda, — a valóság az, hogy nem volt vers. Szerencse, hogy egy eset újmutatást adott, mit kell csinálni ilyenkor. Némelyik ember, ha nincs semmije, egy aranybányát szervez. A mi aranybányánk, a költők aranybányája: a régi verseink. Ezekre nem lehet részvénytársaságot alapítani, de bányászni lehet belőlük. Vannak aranybányák, amelyeknek ép az a sajátosságuk, hogy részvénytársaságot alakítani lehet belőlük, de bányászni onnét nem mindig.

Vegyük elő hát ezeket a régi verseket. Nem tudom, hogy van a publikum az én verseimmel. Nekem mindig a régi versek tetszenek legjobban. Amikor megírtam, majdnem, hogy utálok. De ha két-három esztendő múlva elébem kerül: szinte örülök neki. Ilyenkor mindenki irtó azt gondolja: „milyen tehetséges voltam én már — akkor!” Hogy azóta visszafelé is eshettünk, arra sohase gondolunk.

De... meg kell még valamit jegyezni. A költemények biztosan veszíteni fognak értékükből, az én rossz előadásomban. Egyáltalán, a költők sohase tudják jól interpretálni a maguk dolgait. A rimet úgy huzzák, mint egy rossz gramofon. Például: „Rendeletem fára, — van egy versem mára.” S ez gyilkos hiba. A rim, tisztelt publikum az a versben, ami a fűző a hölgyek ruházkodásában. Ha nincsen, rögtön meglátszik a hiánya. De azért nem szabad észrevenni, hogy van. Ha a halesontok ép úgy kiütnek a bluson, mint a rimek a rossz szavalsban: egyforma izléstelenség. Es mert nem biztam másra, hogy a költeményt fölolvassa? Van annak is oka. Amikor egy költő hallgatja, hogy a saját termékét szavalják s észreveszi, hogy az eredeti szövegből csak két szót elharapnak: mintha csak a saját füléből és orrából harapnak azt le. A mikor engem először szavaltak, — a szerencsétlen nyári színház prologusa volt az, — *Turcsányi Olga* a hosszú versből kifelejtett két sort. En ott álltam a színpalán mögött s nem rohanhattam ki: „de kérem, ez sikkasztás, a legszebb két sorom kimaradt.” Azóta többször jártam így — és sokszor azt gondoltam, hogy a

színészek az ilyesmit bosznak választják a zsurnaliszta-költőkkel szemben. Most is vállalkozni akart *Mártonffy Róbert*, hogy majd elszavalja a költeményeimet. En szelid szemrehányással ezt feleltem neki:

— Fiam, tudod jól, hogy én sohase irtok kritikát, másként se szoktalak bántani, — hát mit akarsz tőlem? ...

De vajon miért is kell nekem költeményeket felolvasni? Fogadni mernék, ha én véletlenül elmaradtam volna, nem okozott volna olyan zavart, mint az, hogy *Medgyaszay* nem jött le. S ez nemcsak azt mutatja, hogy *Medgyaszay* hasonlíthatatlanul nagyobb művész, mint aminő író én vagyok, hanem egyebet is. A közönség jobb szeret egy gyűszűnyi nótát, egy fél gramm siket, mint egy irodalmi társaságra való verset. A versírást, a költészetet kiki epizódnak tekinti a maga, vagy a más életében, — s ezért nem veszi komolyan, nem hisz pályának. Kezdetnek, ifjúkori ideálnak látják. És aminthogy az első szerelmünket nem szoktuk nőül venni, — akként nem lehet életelő a versírás se. Berecz kapitány is, mint önképzőköri elnök, milyen szép verseket irt — és most bérkocsisokat ítél el sebeshajtásért. A *Pegazustól* — a konflis lovagig: milyen sülyedés! *Zubor* aljegyző is valaha igen kedves beszélyeket irt; s most jegyzőkönyveket kell neki írni a birkalagelő ügyében bejelentett panaszkokról. És így tovább: mind a költészetet kezdjük és a legelőn végezzük. T. i. az élet legelőjén, amikor a kenyérgézés, a megélhetés küzdelme elnyomja bennünk a lelki vágyat, hogy a verelésben üdülést keressünk.

De vannak versírók, akik megöregedvén, nem kihágási ítéleteket fogalmaznak s nem jegyzőkönyveket írnak, hanem megmaradnak költőknek. S ez alatt nemesak a nagyokat értjük, akiket az iskolában könyv nélkül megtanultunk, vagy akiket illik olvasni. Hanem a kisebbeket, az ismeretlenekeket, akik itt, a vidéken élnek, irnak s fanatikusan hisznek egy olyan időben, amikor a közönség foglalkozni fog velük. Új irányok bódorgói, új formák szerelmesei, akik egyelőre egymással verskezdenek, amíg az olvasók nem törődnek vele.

Hát hiszen: előfizet a közönség minden verskötetre. De ez csak olyan irodalompartolás, mint a minő színügybarátság a régi debreceni élvise volt. Annak idején a debreceni polgármester indítványt tett, hogy színházat építsenek.

— Aztán minek a? — kérdezte *Lenesés Nagy István*, törvényhatósági bizottsági tag.

— Hát annak, — felelte a polgármester, — mert telik.

Ez az érv döntött. A színházat fölépítették. A közönség is előfizet a verskötetre, mert telik neki. Szükségét, hiját nem érzi a versnek.

Eljön-e egy olyan idő is, a mikor a versköteteket ép oly mohóan fogják falni, venni, olvasni, mint most a gimnázisták a *Fidibuszt*? A mikor a közönséget nemesak az fogja érdekelni, hogy ki a *Petrás Sári* sofförje, ki mennyi ezeret hajított ki a makaó-ablakon, hanem az is, hogy van-e ennek, annak a versírónak tehetsége; Adyt követi-e, vagy *Pósa bácsit*, új formákat keres, vagy *Farkas Imre* szerint zümmög; van-e mélység a betűi között, vagy pedig csak rimeket kavár; a mikor, ha egy költő felolvasása van kitűzve a műsorra s az a költő lemond, a rendezőség összecsapja a kezét: „szent isten, hol veszünk egy másik versíró!” ...

Lehet, hogy bekövetkezik, hiszen ilyen se volt valaha a világ. Valaha a nagy színészek is krumplit vacsoráltak; ma a pesti művész jachtot vesz, a vidéki házat. Talán a vidéki költők napja is fölvirrad; a pestiek már ugysis kezdenek hájasodni.

De mi lesz a fölolvására szánt versekkel?... Boldogtalan költemények; én is megfélejtkeztem róluk; hát vehetem-e rossz néven, ha a publikum is ezt teszi velük, meg a többi versekkel? S ha most olvasom fel, úgy néz ki, mint az obstrukciós beszéd, a melyikben a negyedik óra után azt mondja a szónok: „és most áttérek beszédem tulajdonképeni tárgyára.” Inkább egyezünk ki. Most, a mikor biztos rendőri védelem alatt állottam, igyekeztem jól megmondani a véleményemet a publikumról. Nos, ha a publikum ezért nem haragszik rám, én ennek fejében lemondok arról, hogy költeményeimet felolvassam ...

Forgács.

A posta új elnökigazgatója.

Follért Károly kinevezése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Arad, márc. 1.

A hivatalos lap holnapi száma egy előkelő állás szerencsés betöltésének hozza hírét. A király Follért Károly posta- és távirda-főigazgatót a magyar királyi posta-, távirda és távbeszélő elnökigazgatójává nevezte ki.

Mióta Szalay Péter halálával az elnökigazgatói állás megüresedett, sok nevet emlegettek Szalay utódjául. A kombinációk legtöbbször politikust emlegetett e magas állásra s annál kellemesebb most az a meglepetés, hogy egy kiváló szakértő került a magyar posta élére. Az új elnökigazgató a hivatalos ranglétra legalsó fokáról emelkedett fel e diszes állásra, gyakornokságon kezdte, de szorgalma és hamar megnyilatkozó szakértelme gyorsan előre juttatták. Másfél évtizeden át működött Szalay Péter mellett és része volt a posta- és távirda intézmény minden újításában, mely a magyar postát Európaszerte elismert magas nivóra emelte. Kettőjük működésének köszönhető, hogy a posta mai fölkéltetésére jutott és hogy a postai szolgálatban igazságos, méltányos helyzet teremtődött.

Follért Károly alig ötven éves ember. 1859-ben született; a soproni Benedek-rendű gimnáziumban és a nagy-szebeni gimnáziumban végezte el középiskolai tanulmányait. Kolozsváron anult jogot és annak elvégzése után 1877-ben lépett a postai szolgálatba, hint postagyakornok. 1885-ben fogalmazó, két év múlva felügyelő, 1891-ben pedig postai és távirdai titkár lett. Gyorsan emelkedett ezután postai-ácsosi, postaigazgatói, majd 1904-ben főigazgatói állásra, miután előzőleg már 1901-ben megkapta a főigazgatói címet. Kiváló munkássága elismerésül 1906-ban a Lipót-rend lovagkeresztjét, 1907-ben az orosz Szent-Anna rendet és a szerb Takova-rendet kapta. Ezekon kívül japán kitüntetése is van.

Az új elnökigazgató kinevezését mindenütt nagy örömmel fogadták.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi lutheránus egyház estélye. A kolozsvári egyetemi ifjuság dalköre e hó vége elé körútra indul, hogy hazánk délvidékének agyobb városait meglátogatva, mindenütt egy-egy hangversenyt rendezzen. Lugos, Temesvár és arad városokat szemelték ki első utjuk céljául. Aradra e hó 27-én érkezének, hol úgy a város, mint az aradi dalegyletek nagyobb szabásu melegséggel fogadnák a hazafias missziót teljesítő ifjuságot. A helybeli lutheránus egyház eddig, amely az ideit nagyon is élénken lezajlott farsang után, csak e hó végén fogja megtartani éveken át kitűnően sikerült estélyét, meg akarja ragadni az alkalmat, hogy a kitűnően szervezett 70 tagból álló egyetemi dalkör egy nagyobb szabásu hangverseny keretében mutatkozhasson be városunk közönségének. Ha me terv sikerül, úgy az ideit lutheránus estély magasló művelőzetet fog nyújtani, amihez föreláthatólag a helybeli filharmonikusok is egédkezet fognak nyújtani.

(=) Az aradi szerb bálón, mely február hó 4-én volt, a következők voltak szívesek föllüftetni: Petráu György 10 kor., Tessits Jelena, Ztánkovits Nikola, Csokán Ernő 6-6 kor., öv.

Balogh Mária 4 kor., Gyukies Száva, Bozsídár Szvetozár 3-3 kor., Vlajkovits P. és Rimskiné, Joó Béla, Langulov Péra, Ferdinánd Koszta, Ránkov Szvetozár, Ilios Sztéva, Konstantin Sándor 2-2 kor., Lugosán M., Stef Miklós, Vidulovics Izidor, Frankó, Lázár Száva, Sztankovics Milos, Ádámovits K., Popovits Mária, Misá Kojity 1-1 kor., Ivánov Sztánko 60 fill., Grozá N. 20 fill., Bozsídár Nikola 20 fill., amelyért ezton fogadják há-lás köszönetünket. A rendezőség. 1022

Tisza István gróf Szerbia megfenyítéséről.

Külügyi vita a főrendiházban.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Arad, márc. 1.

A megszokott csendes folyásu tárgyalások helyett ma élet és a főváros előkelő körei által élénk érdeklődéssel kísért politikai események játszódtak le a főrendiházban. Gyönyörű mágnás asszonyok szorongtak a karzatokon, a főrendek igen nagy számban jelentek meg és a felső ház külső képe elárulta, hogy a mai nap a sablonokon tulemelkedő szenzációt hoz.

Tisza István gróf, aki — mint a mai beszédében mondotta — sem a jelentől, sem a jövőtől nem vár semmit, az ujonejavaslatoknál szólalt fel és úgy a külügyi helyzetet érdekesen, élesen megvilágító, valamint a függő katonai kérdések rendezésére messze kiható beszédet mondott. Zajos és tüntető helyeslés kísérte a geszti Cincinnatus szavait, aki a nála megszokot komolysággal tárgyalta az aktuális politika kérdéseit. Mély hatást keltettek szavai, melyekből egy nagy ország önérzete szólalt meg s mint tudósítónk késő éjjel je enti, a függetlenségi pártkörben összegyűlt képviselők is nagy eseménynek mondták Tisza mai szereplését.

Az ujonejavaslaton kívül a földadó reformnal is foglalkozott a főrendiház és Zselénszky Róbert gróf aradmegyei példákkal érvelt a javaslat ellen.

Az ülésről a következő tudósítást adjuk:

(Napirend előtt.)

A főrendiház ma délután négy órakor Desseffy Aurél gróf elnöklete alatt ülést tartott, amelyen az ujonejavaslatokat tárgyalták.

Napirend előtt az elnök elparentálja az időközben elhunyt főrendeket.

A főrendiház ezután hozzászólás nélkül elfogadja a gazdasági bizottság jelentését.

Zselénszky Róbert gróf szóalt fel ezután. A miniszterelnöknek azt a kifejezését teszi szóvá, hogy ő a főrendiházban előterjesztett törvényjavaslatok közül egyet sem kifogásol. Felsorolja, hogy mely javaslatokhoz szólt hozzá. Kéri a miniszterelnököt, hogy egymás ellen lojalis fegyverekkel küzdjenek.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Sohasem kifogásoltam, hogy a javaslatokhoz Zselénszky nem szólt hozzá, sőt ezt talán a gróf sokszor is tette. Elég idő van a javaslatok megvitatásához.

Ezután áttért a főrendiház az ujonejavaslatok tárgyalására, melyhez elsőnek szólt hozzá:

(Tisza beszéde.)

Tisza István gróf: Elfogadom a törvényjavaslatot és ha mégis hozzászólok, ezt nem

azért teszem, mintha szavaimat megokolni akarnám, mert azt hiszem, hogy az ujone olyan állami szükséglet, aminek megszavazását nem kell megokolni; de felhasználom az alkalmat, hogy a külügyi helyzetről néhány szerény megjegyzést tegyek. A katonai intézkedések tárgyalásainál mindenütt szokásos, hogy a külügyi helyzetről is megemlékezzenek, ami most annál is inkább megokolt, miért hosszú idők békés alakulása után, rövid idő múlva olyan események várhatók, amelyek következtében a parlament köteles álláspontját körvonalazni.

Elmondja az események történetét Törökország alkotmányának megadásától kezdve. Az annexiót szükségesnek tartja. Nam akarja kutatni azt, hogy az idő helyesen volt-e az annexióra megválasztva. Teljesen ismerni kell a körülményeket. Az ítéletet a későbbi időre tartja fenn. Magyarországon egyáltalában az egész angol politikát, sajtót és politikusokat — mondotta — nagyra becsülik. Azt hiszi, hogy az egész parlamentben nincs senki, aki az angol nép nagysága iránt, nagyobb tisztelettel viseltetnék mint ő. Annál inkább fáj neki, hogy ki kell jelentenie, hogy az angol politikuskok és az angol sajtó a szülője a mai viszonyoknak.

Áttér ezután a szerb kérdésre. Tartózkodik bármilyen megjegyzéstől. Ridegen konstatalem — mondotta — a tényeket. Mindenekelőtt konstatalem kell, hogy az annexió kérdéséhez Szerbiának hozzászólni semmiféle jogcime nincsen. Alimine el kell utasítani Szerbiának azt az igényét, hogy az annexió kérdésébe bárminő jogcimen bele szólhasson. Mindaz, ami most Szerbiában történik, a tisztességes szomszédviszonynak flagrns megsértése azokkal szemben, akikkel szemben tartózkodnia kellene. Ez az ügy teljesen magánügye a monarkriának. Senkinek a monarkrián kívül beleszólása nincsen és sem európai mandátumra, se a többi hatalmak beleegyezésére szükség nincsen. Saját jól felfogott érdekünkben nem kérünk és nem kérhetünk senkitől se tanácsot. Mindaz, amit mi eltűrtünk, nagyfoku gyávaság lett volna, ha egy szomszédos nagyhatalomról lett volna szó, de Szerbiával szemben ezt megengedhettük magunknak.

A kormány megkötötte néhány hónappal ezelőtt a kereskedelmi szerződéseket. Hogy milyen intézkedéseket fognak tenni most, azt nem tudom, de kérem a kormányt, ne áldozzon egy grammal sem több vért, mint amennyire okvetlenül szükség van, de amennyiben erélyes eljárásra feltétlenül szükség volna, ezeket tegyék meg abban a meggyőződésben, hogy nincs Magyarországon egyetlen egy olyan tényező se, amelynek teljes támogatására nem számíthatnának. Bármiképen állanak a viszonyok, az én meggyőződésem az, hogy ezek a surlódások aránylag könnyen le lesznek győzhetőek. A politikánk a konzervatív politika. Szívesen látjuk minden hatalomnak közvetítését.

Én nem bánom, ha szavaimat félre magyarázzák is. Régen megszoktam, mindég tul tettem magamat rajta, annál inkább megteszem most. Azt hiszem, ily tiszteletteljes megjegyzést talán tehetek annál is inkább, mert a politikától teljesen távol állok és távol kívánok jövőre is maradni. Méltóztassék megengedni, hogy arra kérjem mindazokat a faktorokat, akiknek beleszólása van, hogy a hadsereg viszonyainak végleges rendezését készítsék elő. (Helyeslés.) Talán még derült a külügyi láthatár, lehetett huzni-halasztani a szükséges katonai kérdés megoldását. Az elmulasztottakat a mostani pillanat teszi sürgőssé. Az én meggyőződésem az, hogy a katonai kérdések megoldása elkerülhetlen. A javaslatot elfogadja.

(A miniszterelnök beszéde.)

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszol Tisza felszólalására.

— Én is teljesen helyeslem mindazokat a körülményeket, amelyet Tisza István a javaslat kérdésével kapcsolatban mondott. Többször rámutattam arra, hogy mi tette szükségessé az anneksziót. Helyesli, hogy Tisza fenntartja a kritikát akkorra, mikor az összes körülményeket meg fogja ismerni. Szerbiának szerintem is semmiféle beleszólása nincs az annekszióba. Azt nem helyesli, amit az angol politikuskokról mondott. Azt csak néhány angol lapra és politikusra lehet vonatkoztatni. Azonban nem mulaszthatja el, hogy háláosan ne emlékezzék meg Németországról, a hübarátról és szövetségesről.

A főrendiház ezután megszavazta az ujoncjavaslatot.

(Zselénszky gróf példái.)

Ezután a főrendiház a földadó javaslat tárgyalására tért át. A földadó kataszternél felszólalt Zselénszky Róbert gróf, aki a kataszter kiigazítása ellen foglalt állást. A kataszterről elhangzott panaszok legnagyobb részét izgatásnak szüleménye. Statisztikai példákkal akarja bizonyítani, hogy a mai kataszter mellett is megkapja az állam a maga adóját.

Ijaron példaként egy-egy telkes gazda 237 kor., a fél telkes 179 kor. és a negyed telkes 115 kor. adót fizet, tehát viszonylag többet mint a budapesti tőzsdelátogató, orvos, ügyvéd, gyógyszerész vagy szatócs.

Aradmegyében egy majorsági kezelés alatt lévő 6035 holdas birtok adója 26329 kor., jövedelme 147676 kor., tehát adószázaléka 17 százalék. Egy 6768 kat. hold erdőség adója 2857 kor., tiszta jövedelme 13731 korona, adószázaléka tehát 17 százalék. Szükséges volt ezt elmondani, mert Sándor Pál a képviselőházban támadásban részesített.

Elnök: Figyelmeztetem a nagyméltóságú gróf urat, hogy nem szokás a képviselőházban elhangzott beszédekkel polemizálni.

Zselénszky Róbert gróf: Határozati javaslatot nyújt be a földadó kataszter kiigazítása ellen.

A főrendiház elveti a határozati javaslatot s a törvényjavaslatot fogadja el.

Elnök a tárgyalás folytatását szerdára halasztja.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A Boros Béni-kör újjászervezése.** Vasárnap délután tartotta tisztújító közgyűlését a Boros Béni-kör. Az új tisztikar így alakult meg: Elnök Szabó Zoltán, társelnök Róka József, alelnökök Avarffy Géza, Csánk Lajos Botka István, Rozvány Pál, igazgató Berzsenyi Béla, háznagy Kohányi Róbert, titkár Györfy Ernő, jegyzők Szentpétery István, Gerdanovits Aladár, pénztárnok Kádár Jenő, elnök Szántó Gyula, könyvtárnok Fülöp Endre, ügyész Velesov Géza dr., számvizsgáló-bizottság: elnök Martzy Béla, tagok Keeskés György, Wally György, választmányi tagok: Borsos Béla dr., Grallert Rezső, Greén Nándor, Halmay Andor, Hajós Árpád, Hecht Adolf dr., Hollósy Jakab, Hermann I. Károly dr., Hehs Vilmos, Joó Béla, Krebsz Géza, Kovács József, Keller Iván, Lányi Pál, Farkas Ábrahám, Holdonner Ottó, Lócs Rezső, Müller Gyula, Mészáros Dániel, Probst Mihály, Révay Kálmán, Rozsnyay József dr., Singer János dr., Sponner Adolf, Szathmáry János, Schreiber Róbert, Vásárhelyi János, Varjassy Lajos, Tumó Lajos, Timkó Lajos, Verbos Nándor, Lejtényi Sándor, Vojtek Kálmán, Vojtek Alajos, Winkler József.

(*) **Előadás a nőtisztviselők egyesületében.** Érdekes vitatkozások színhelye volt vasárnap délután az Aradi Nőtisztviselők Egyesülete. Hosszas és tartalmas beszédekben vitatták a nőtisztviselők, hogy mi módon kell a nőtisztviselőknek és általában a nőknek szervezked-

niük, miképpen kell dolgozniuk, hogy a mai türethetetlen gazdasági és társadalmi helyzetükön javítsanak. A nőtisztviselő helyzete ma oly nehéz, hogy megélnie majdnem lehetetlen. Szükség van rendes kereskedelmi iskolára, hol a tisztviselőnek teljes 3 évi kiképzést nyernének, hogy azután férfi kártársaikkal egyenlő erővel és tudással vehessék fel a versenyt. Amíg a nők előtt nem nyitják meg a kereskedelmi iskolákat, addig nem lehet tőlük ugyanazt a munkát és ugyanolyan képzettséget elvárni, mint a férfiaktól, mert míg azok négy középiskola után még három évi kiképzést nyernek, úgy a nők, vagy magánaton, ami nagyon nehéz, vagy pár hónapig tartó tanfolyamokon képezhetik csak ki magukat. A rendkívül érdekes vitatkozás, melyen Schwimmer Rózsa elnökölt, a késő esti órákban ért véget. Ezt választmányi ülés követte, melyen a választmány kebeléből alakított rendező bizottság megbeszélte a folyó hó 14-én, a városháza nagytermében Mrs. Chapman Catt által tartandó és máris négy érdeklődésnek örvendő előadás körüli teendőket.

Kurtiesi románok a papjuk ellen.**Forrongás a stóla miatt.**

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 1

Ma délelőtt az aradi román püspökség épülete előtt nagy kocsisor táborozott. A szomszédos Kurties község román lakosságának egy része jött be kocsikon, hogy Pap I. János püspök előtt bepanaszolja az ottani lelkészt, Nikoreszku Jánost. A küldöttség szónoka és szervezője, Don Ilie községi bíró, aki felháborodással beszélt Nikoreszku cselekedeteiről.

Nikoreszku évekkal ezelőtt az aradi román szeminárium tanára volt. Amikor a kurtiesi lelkészi állás megüresedett, Nikoreszku is pályázott oda. Jól tudott a nép nyelvén beszélni és kortes utjában olyan ígéreteket tett, hogy egyszerre megnyerte a lakosság rokonszenvét. Többek között határozottan megígérte, hogy abban az esetben, ha őt választják meg, elengedi a lakosoknak a stóla. E kedvezményvel sikerült is magát Kurtieson pappá választatni.

Nikoreszku elég agilis embernek mutatkozott s olyan dolgokba is beleavatkozott, amelyek nem tartoztak hozzá. A legutóbbi képviselőválasztás alkalmával hetekig korteskedett a román jelölt mellett és beszédeiben folyton izgatott a magyarság ellen. A Kuria emiatt három hónapi államfogházra ítélte Nikoreszku.

Még mielőtt bevonult volna az államfogházba, elhatározta, hogy a papválasztás alkalmával tett ígéretet nem tartja be. Felszólította a híveket, hogy fizessék meg a stóla visszatérőleg is. Amikor a nép hivatkozott lelkésze ígéretére, Nikoreszku azt felelte, hogy az évekkal ezelőtt tett ígéret nem kötelező. A hívők azonban komolyabban vették a kortesfogást és megtagadták a stóla fizetését. Erre Nikoreszku a hatósághoz fordult s a díjazás behajtását követelte. A végrehajtó sorra foglalta le a stóla hátralékosok kis vagyonát s nem egy gazdánál az árverést is megtartották.

Ez szörnyen felbőszítette a kurtiesi román népet. Gyűléseket tartottak és feljelentéseket készítettek a papjuk ellen. Amikor pedig Nikoreszku az államfogházba vonult, az elégedetlenkedők vezetői elhatározták, hogy távolléte alatt bárhogy is elmozdítják állásából. Don Ilie községi bíró állott a mozgalom élére és sikerült neki a kurtiesi románok nagy részét megnyerni a papjuk ellen. Mikor Nikoreszku visszatért az államfogházból, csupa ellenséget talált maga körül. Sokan az utcán is megtámadták és inzultálni akarták, de ő mindig megfuttat előlük.

A kurtiesi románok azt gondolták, hogy ilyen erőszakos módon elűzik a községből. De csalódtak, mert Nikoreszku továbbra is helyén maradt. Erre a lakosság közül kétszázötven jobbmodu gazda fölkerekedett ma és az aradi püspökhöz jöttek, akinek elpanaszolták sérelmeiket.

— Ha a méltóságos püspök ur, — mondta a deputációt vezető községi bíró — nem mozditja el Nikoreszku, akkor mi többet nem engedjük a templomunkba azt az embert.

A püspök türelemre intette a küldöttséget s szigorú vizsgálatot helyezett kilátásba.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.**A színház műsora:**

Kedd: Falusi verebek, falusi kép. Bemutató előadás. (C bérlet)

Szerda: Falusi verebek, falusi kép. (A bérlet)

Csütörtök: Erdészlány. operett. (B bérlet)

Péntek: Tatarjárás. operett. 25 tk előadás

Kálmán Jenő szerző dirigálása mellett. (C bérlet).

Szombat: Szulamith, dalmü. (A bérlet).

* **A rendőrség hangversenye.** Vasárnap délután nagy és előkelő közönség jelenlétében tartották meg a Központi Szálloda téli kertjében az aradi rendőrség és tűzörség nyugdíjintézetének hangversenyét. Medgyaszay Vilma nélkül, Keleti Juliska lemaradásával ment végbe a koncert, mely szép anyagi hasznot is hozott a jótékonycélnak. Faragó Rezső első száma igazi első szám volt. Sziporkázó szellemességgel beszélt a modern és régi költőkről, a közönség és a költők viszonyáról. Állandó derűtség, előadása végén pedig hatalmas taps jutalmazta a kiváló író. Keleti Juliskát jelezte a program, helyette azonban a budapesti Bonbonniere cabaré tagja, Szegedi Erzsébet adott elő néhány cabaré számot. Nagyon szép jelenség Szegedi Erzsébet, minden különösebb tehetség nélkül. Viharosan tapsolták Komlóssy Emmát, a bájos primadonnát, aki mint koncert énekesnő is elsőrangú. Szendrey Mihály Rudnyánszky A gyáva című drámai monológját olvasta fel hatásosan. Ferrari lelkesült ünneplés közben énekelt Puccini Bohémokjából és Massenetől. A kiváló művész briliáns énekét, viharosan megtapsolták. Az utolsó szám Szathmáry Árpádé, a kitűnő komikusé volt, aki egy pár cabaré számmal kacagattatta meg a közönséget. A koncert, melynek érdekében Moldován Ödön nagy buzgalmat fejtett ki, erkölcsileg és anyagiilag is pompásan sikerült, dacára annak, hogy Medgyaszay, Keleti, Vlássák Vilma és H. Harmath Józsa, az utóbbiak betegség miatt, úgy szólván a legutolsó napon, lemondtak. Emiatt a programon az utolsó órákban is változtatni kellett. A zongorakiséretet Fischer Károly, az aradi színház helyettes karmestere látta el művészilg. H. G.

* **Geyer Stefi világhírű hegedűművésznő** március 21-én tartandó hangversenyén előadandó igen terjedelmes nagy műsora iránt — mint a rendező cég közli velünk — már is élénk érdeklődés mutatkozik. Jegyek ifj. Klein Mór könyvkereskedésében 6, 5, 4 és 2 koronáért kaphatók.

* **Kaukázusi szokások.** Az orosz despotizmusról alkothatunk fogalmat arról a fényes mozgólényképről, melyet most mutat be az Uránia színház. Nem is a cár, hanem annak kaukázusi főkörmányzója jelenik meg előttünk, de ezt is olyan szolgálai megalázkodással fogadják mindenütt, amilyenről nekünk még fogalmunk sincs. A főkörmányzót nagy kozák kísérettel látjuk szemleutján. Az öreg nagy ur zord arccal fogadja a jelentéseket és csak akkor derül mosolyra, mikor kaukázusi szokás szerint vállakra kapják az asszonyok és többször egymásután feldobják a levegőbe. Ez ott a legnagyobb megtiszteltetés számba megy. Elvo-

nulnak előtünk a legfurcsább kaukázusi típusok; a férfiak ellenszenves, mogorva arcú emberek, asszonyaik között azonban akad néhány szemrevaló is. Érdekes és tanulságos kép ez, melyet még csak kedden mutat be az Uránia.

HIREK.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 2-án az időjárás: fagypontról körüli hőmérséklet, sok helyütt csapadék.

— **Bankbizottsági tagok titkos értekezlete.** Budapestről jelenti tudósítónk: A bankbizottság függetlenségi párti tagjai ma Kossuth Ferenc lakásán értekezletet tartottak, melynek eredményét azonban titokban tartják. Kiszivárgott hírek szerint megállapodtak abban, hogy ha az osztrák kormány nem járulna hozzá a kartellbank tervezetéhez, akkor a párt indítványt nyújt be, az önálló bank felállítását követelve.

— **Török diplomaták Budapesten.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Ahmed bey, török őrnagy kíséretével tegnap Budapestre érkezett. Este az operai előadást nézte meg, ma pedig a parlamentet. Délután Bécsbe utazott. Kíséretében voltak Ozman bey Törökország pétervári és Hassein bey bécsi katonai attaséja.

— **Per a német trónörökös ellen.** Berlinből jelenti: Westfáliából táviratozzák, hogy a radgodi bányaszerencsétlenség alkalmával elpusztult bányamunkások özvegyei egy ügyvéd útján pert indítottak a német trónörökös és a westfáliai kerületi elnök ellen. A begyűlt könyöradományok felosztásával és elszámolásával nincsenek megelégedve, s most a segély-akció védnökeit állítják bíróság elé.

— **Rablógyilkos gazdasz.** Berlinből jelenti: Wanderweide Henrik, a müncheni művészeti akadémia igazgatójának fia, a berlini gazdasági főiskola hallgatója ma a vonaton Pirschau állomás közelében megölt egy Ehrli nevű könyvelőt. Letartóztatása alkalmával azt vallotta, hogy a könyvelő megsértette őt s erős felindulásban követte el tettét. Később azonban megvallotta azt is, hogy a megölt ember pénzét is elvette. Mikor a Münchenbe odaérkezett igazgató megtudta, hogy fia rablógyilkosságot követett el, anélkül, hogy szóba állott volna vele, elutazott a városból.

— **Halálozás.** Freischberger Lipót tekintélyes nagykereskedő tegnapelőtt 80 éves korában Nagykikindán elhunyt. Halálával megritkult a sora ama derék korrekt kereskedőknek, akik a magyar kereskedelem érdekében sokat fáradoztak. Halálát előkelő, kiterjedt család gyászolja. Az elhunytban Ottenberg Tivadarnó, az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatójának neje és Winkler József tekintélyes szegedi gőzfűrészgár tulajdonos édesapjukat siratják. Temetése ma délután ment végbe a nagykikindai előkelő társadalom képviselőinek részvétele mellett.

— **Pályázat.** Hirschl Zsigmond és neje szül. Steinitzer Regina által 1848. március 15-ének emlékére tett és munkanélküli szülőlködő kereskedelmi alkalmazottaknak (könyvvezetők, irodavezetők, boltsegédek) segélyezésére szánt ezerkoronás alapítvány ez ideig kamatait az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöksége f. hó 14-én fogja odaitélni az erre érdemes, valóban gyámolításra szoruló folyamodónak. Felhívtnak ennél fogva mindazok, akik ezen segély elnyerésére igényjogosultsággal bírnak, hogy megfelelő igazolt okmányokkal felszerelt kérvényüket a kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában f. hó 12-én délután 5 óráig nyújtsák be.

— **Családi tragédia.** Bajáról jelenti: Bács-madarason Bartos Ferenc gazdag birtokos feleségét és fiát elűzte a háztól. Az asszony 13 éves fiával Budapestre költözött. A fiu ma Budapestről hazajött és atyjától azt kérte, hogy ha őt nem tűrheti, hát vegye legalább anyját vissza. Bartos durván rátámadt a fiára és ki akarta kergetni a házból.

— Ha éhen pusztultok is — kiáltotta Bartos — akkor se törődöm anyáddal!

— Hát akkor — kiáltotta a fiu — apám se él tovább.

És a fiu ezzel revolvért rántva, kétszer apjára lőtt. Az apja az utcára menekült, a fiu utána rohant és még kétszer apjára lőtt. aki holtan összeesett.

A fiu ezután a csendőrségre ment és jelentkezett:

— Megöltem az anyám kintóját, az apámat. Fogjanak el!

— **A bornyilvántartási lajstromok vezetését,** mint Darányi földmivvelésügyi miniszter ma érkezett leirata mutatja, valószínűleg nem akként léptetik majd életbe, mint ahogy azt a miniszternek a bortörvényhez kiadott rendelete tervezte. Ugy látszik, hogy a lajstromok kötelező vezetése ellen megindult mozgalom eredménnyel fog járni, mert a ma érkezett leirat az életbeléptetési határidőt március hó 15-ről június elsejére tolja ki. Egyszermind meghagyja, hogy azok, akik kivételes elbánásban óhajtanak részesülni, május 20-ikáig kérjék ezt a törvényhatóság útján.

— **Allami támogatás az aradmegyei gazdáknak.** Az Aradi Közlöny többször irt arról, hogy a nagyhalmági járásban takarmányhiány pusztít. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület is tapasztalta azt, hogy a nagyhalmági járásban a takarmányszükség erősen kezdi éreztetni káros hatását s felterjesztést intézett Darányi földmivvelésügyi miniszterhez, hogy az ottani kisgazdákat a szükséges takarmány megszerzésében támogassa. A kisgazdák meglévő takarmánykészleteikkel, habár szűkösen is, legnagyobb részben képesek lettek volna jószágaikat kiteleltetni, de részint a drága takarmány árak csábítása folytán, részint abban a számításban, hogy feles jószágukat jó áron lesznek képesek értékesíteni, takarmányunknak egy részét eladták. Számításukban csalódtak, mert a rossz takarmányozás folytán leromlott jószágaikat megfelelő áron nem voltak képesek eladni. Ilyenformán a szóban lévő vidék gazdáinak helyzete rendkívül válságosra fordult. Darányi földmivvelésügyi miniszter megbizta a Gazdasági Egyesületet, hogy a harminc holdnál kisebb területen gazdálkodó földmivvelők, továbbá a néppel üdvös és hazafias irányban foglalkozó lelkészek, tanítók és jegyzők takarmányszükségletének kielégítésére szalmát vásároljon és harminc százalékos engedménnyel készpénzfizetés mellett engedje át. Az árengedményt a földmivvelésügyi tárca fogja megtéríteni. Ugyancsak intézkedett a miniszter, hogy a silingyiai majorban lévő állami készletből kétezer métermázsa szalmát kapjon az egyesület, mázsánként két korona kedvezményes árban, az említett járás kisgazdái között való kiosztásra.

— **Népgyűlés.** Az aradi szocialdemokrata-párt vasárnap délután népgyűlést tartott, melyen Varga Ferenc párttitkár az autobus-sztrájkjéről beszélt. A gyűlés egy határozati javaslatot fogadott el, melyet ma délelőtt a törvényhatósági bizottságnak is átadtak s a melyben kéri, hogy a közgyűlés vizsgálta meg az autobusokat oly bizottsággal, melyben az elbocsátott soffőrök és a vaggongyár munkásai közül is néhányan helyet foglalnak; továbbá a soffőrök visszavételét és az üzemigazgató elbocsátását óhajtják.

— **A lippai menyasszony.** Irtunk arról lippai tudósítás alapján, hogy Müller Margit odaváló fiatal urileány állítólag öngyilkos kísérletet követett el. Most a kisasszony családja köréből annak közlésére kértek föl bennünket, hogy Müller Margit egyáltalán nem akart öngyilkosságot elkövetni, hanem véletlen szerencsétlenség következtében sebesült meg, de már túl van minden veszélyen.

— **A nagylaki jegyzőváasztás.** Nagylak község képviselője Szilágyi Kálmán dr. főszolgabíró elnöklésével tegnap töltötte be Kacsinka János örökét, az adóügyi jegyzői állást. Pályázó volt elég, a választás azonban egyhangulag történt, felkiáltással választották meg Merceze Jánost, Alberti község szorgalmas fiatal jegyzőjét.

— **Elfogták Gecsei büntársát?** Különös alakot fogtak el most Szabadkán. Ozorovszki János, huszonegy éves vingai illetőségű rosvott multu pineért, a napokban Szabadkán valami apróbb lopás miatt letartóztatták. A szabadkai rendőrség néhány napi elzárásra ítélte Ozorovszkit, kiutasította a város területéről és tegnap hazatoloncoltatta. Ozorovszki azonban, akinek bizonyára még egyéb bűn is terheli lelkiismeretét, Horgos állomás közelében lengrott a robogó vonatról és futásnak eredt. A vonatot megállították, a csendőrök üldözőbe vették a szökevényt és hosszas hajsza után el is fogták. Ezekután vasraverve vitték Temesvárra, honnan ma Vingára toloncolták tovább. Az a gyanu merült fel ellene, hogy valami része lehet a vingai rablógyilkosságban s Gecsei Sándornak büntársa volt.

— **Adakozás.** A 13 vértanu kivégzési helyének megváltására a polgármesterhez újabb befolyt adományok: Eddig befolyt 5377 kor. 58 f. Fábry Sándor dr. 50 kor. Nyiregyházi Takarékpénztári Egylet 50 kor. Kolozsvári Gazdák Hitelszövetkezete 10 kor. Gyulavidéki Takarékpénztár r. t. Gyula 10 kor. Csongrád és Vidéki Takarékpénztár rt. 20 kor. Dombóvári ipartestület gyűjtése 2 kor. 72 f. Hatvan városi takarékpénztár 10 kor. Szamosújvári takarékpénztár 10 kor. Biharmegyei takarékpénztár Nagyvárad 30 kor. Szt.-Lukácsfürdő rt. Budapest 20 kor. Cs. és kir. szab. Kassa-Oderbergi Vasut főp. Bpest 50 kor. Borsódmegyei Takarékpénztár rt. Miskolc 25 kor. „Budapest” szerkesztősége gyűjtése 39 kor. 26 f. Agrár-Takarékpénztár rt. nyáradszeredai fiókja 16 kor. Imre Kálmán Kisújszállás, munkás ifj. adománya 10 kor. Kiss Lajos Devecser. felülfizetések 36 kor. Weitzer János. gép- és vaggongyár rt. Budapest 500 kor. Összesen 6286 kor. 56 fillér. — Breitmeyer Adolf 20 koronát küldött szerkesztőségünkbe a vesztőhely-gyűjtés gyarapítására. — A Csutora-utcai állami elemi iskola 6 korona 50 fillért küldött hozzánk a vesztőhely céljaira.

— **Agyonlőtt tolvaj.** Temesvárról írják: Toplee község nagy kiterjedésű erdősegeiben az alkalmazott erdőkerülők éber őrködése dacára a fatolvajlás az utóbbi időben nagy arányokat öltött. E hó huszonnegyedikén esti hét és nyolc óra között Hrelia Mojsze huszonhat éves topleci lakos egy egész kocsit fát rakott fel az erdőben, de midőn a lopott teherrel a községbe ért, Nyegru Dénes erdőőr elesipte és igazolásra szólította fel a fatolvajt. Hrelia erre fejszével támadott az erdőre, majd midőn ez fegyverével távoltartotta magát, revolvért rántott; elsütni azonban nem maradt ideje, mert Nyegru egy lövéssel leterítette. Az őt a csendőrségre sietett és feljelentette az esetet, mire a csendőrökkel a helyszínére tért vissza. Időközben az elhalt öcsese, Hrelia István is odaérkezett és midőn bátyjának gyilkosát megpillantotta, fejszét ragadott és feléje sujtott. Az őt az utolsó pillanatban ugrott felre és így a fejsze csak bekecsét hasította végig. A karánsebesi királyi ügyészség a vizsgálatot azonnal elrendelte.

— **Munkások vasárnapja.** A *Nemzeti Szövetség* munkásképző intézménye igen érdekes előadást rendezett vasárnap délután a polgári fiúiskola dísztermében. *Somogyi Gyula* dr. felső kereskedelmi iskolai tanár ismertette Balkán félszigetet, népeit és a most ismét aktuális keleti kérdést. A vonzó és érdekes s egyszerű szavakkal tartott előadást, nagy figyelemmel kísérte a hallgatóság. Az előadás előtt *Knizse Imre* adott elő egy monológot. A közönség élénk tapsal fejezte ki az előadók iránti háláját. A jövő vasárnap *Faragó Rezső* hírlapíró fog előadást tartani.

— **Birtokcsere.** Az elmúlt két hét folyamán Aradon a következő birtokcserek történtek: *Jovanov Tódor* és neje eladják az aradi 7086. sz. tjkvben felvett Miklós-utca 67. sz. házat 700 koronaért *Padureán Péter* és nejének. — *Jung Péter* és neje eladják az aradi 2584. sz. tjkvben felvett Iskola-utca 10. sz. házat 3360. koronaért *Aros Gábor* és nejének. — *Szuszán Péter* és tulajdonostársai eladják az aradi 1389. és 5338. sz. tjkvben felvett Aranykéz-utca 22. és *Mikes Kelemen*-utca 3. sz. házakat 8400 koronaért *Pribán Miklós* és nejének. — özv. *Pirovszki Károlyné* sz. *Hints Krisztina* és tulajdonostársai eladják az aradi 161. sz. tjkvben felvett Radnai-ut 7. sz. házat 10000 koronaért *Stróigán Ferenc* és nejének. — *Petrovics Ede* és neje eladják az aradi 4534. sz. tjkvben felvett Kápolna-utca 21. sz. házat 10600 koronaért *Tschenká Agoston* és nejének. — özv. *Szabó Antalné* eladja az aradi 1915. sz. tjkvben felvett Illés-utca 112. sz. házat 3000 koronaért *Jászlits Alajosnak*. — *Bolzser Béla* eladja az aradi 4727. sz. tjkvben felvett Pöltenberg Ernő-utca 19. sz. házat 7200 koronaért *Kramarovics József* és nejének. — *Puterics Jova* eladja az aradi 6222. sz. tjkvben felvett szántót 1200 koronaért *Budis Jekának*. — *Sztojka Mánya* és neje eladják az aradi 3098. sz. tjkvben felvett Rét-utca 12. sz. házat 800 koronaért *Neducsin Mladénnek*. — *Arszenov József* eladja az aradi 3259. tjkvben felvett szántót 600 koronaért özv. *Stanojev Mladennének*. — *Ponta János* eladja az aradi 4598. sz. tjkvben felvett szántót 800 koronaért *Habalik Péter* és nejének. — *Kövér Zsigmond* és tulajdonostársai eladják az aradi 7080. sz. tjkvben felvett Radnai-ut 12. sz. házat 16000 koronaért *Tógyer Péter* és nejének. — *Kuomán György* eladja az aradi 6050. sz. tjkvben felvett Borju-utca 9. sz. házat 1400 koronaért özv. *Rusz Pávelnának*. — *Ménesi András* eladja az aradi 7094. sz. tjkvben felvett szántót 3000 koronaért *Sztojka Emánuel* és nejének. — *Marinkov Péter* eladja az aradi 4400 sz. tjkvben felvett szántót 2000 koronaért *Sztojka Emánuel* és nejének. — *Kneffel Károly* és fia cég eladja az aradi 6486. sz. tjkvben felvett Lenkey-utca 11. sz. házat 6500 koronaért *Csipay Józsefnek*.

— **Visszaadott községi pénzek.** Aradmegye alispánja a községek rendelkezésére bocsátotta azokat a pénzeket, amelyek állattenyésztési pénzalap címén eddig az alispán által kezeltettek. Ezeket a pénzeket a községek csak állattenyésztési célokra használhatják fel. Ily címen a következő községek kaptak vissza pénzt:

Borosjenő 995'30, Moroda 195'84, Gurba 82'41, Gyarmata 89'76, Sikula 187'68, Bokszeg 24'48, Monyoró 21'76, Repszeg 9'52, Berza 20'40, Vojvogyen 9'50, Szőlős 40'56, Csermő 476'68, Somoskesz 239'36, Barakony 76'16, Apáti 82 korona 96 fillért.

— **Fantasztikus estély a Központiban.** Élvezetes estélyt tartanak ma, kedden március 2-án a Központi Szálloda télikertjében *Winée S.* francia boszorkánymester, a dimensionális mágia professzora és *Leó* magyar mester bűvész és kártya király. A két jeles mester a közönséget nemcsak szórakoztatólag oktatja, hanem a fényírók fantáziáját megszegyenyítő fantasztikus képzeletekben gyönyörködtetni. Az est fénypontja *Donna Anastella* k. a. a rejtélyes spanyol médium telepatikus látományaival. Nem mnemotechnikai jeladások, sem pszichológiai gondolat átvitel, hanem a szó

teljes értelmében a távolba érzés, távolba látás misztikus problémája. Az előadás kezdete este 8 órakor. Belépődij 1 korona.

— **Likör aromák** kitűnő likörök előállítására; — házilag — *Vojtek* és *Weiszal*. 171

AZ ARADI KOZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357
Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A cohesdiek ügye a Kurián.** Ismeretes az a hosszú perlekedés, amelyet Aradmegye erdészeti bizottsága indított azzal, hogy *Cohesd* községi kisbirtokosságnak *Hetterich Helén* és *Emiliával* kötött erdővételei ügyét az árvaszék útján megakadályozni igyekezett. A bizottság álláspontja szerint a közbirtokosság nem tekinthető jogi személynek s így a kötött jogügylet az árvaszékhez lett volna jóváhagyás végett bemutatandó. A kir. Kuria, — az árvaszék felülvizsgálati kérelme folytán — február 26-án tárgyalást tartott, melyen az árvaszék képviselőjében *Prekupás Illés* dr., a cohesdi kiskorúak gyámjainak képviselőjében *Nikolits Döme* ügyvéd jelent meg. Az ügyet *Fittler* dr. kuriai bírótól két és fél órán keresztül ösmertette. Az ítéletet március 3-án hirdetik ki.

§ **Megvesztegetéssel vádolt cukrász.** Az aradi törvényszék ma tárgyalta *Gralitzer Bernát* cukrász bűnperét, aki ellen az ügyészség a miatt, hogy a nála nyomozás végett eljáró *László Béla* titkos rendőrt megakartá vesztegetni, vádat emelt. Az ügy előzményei a következők: Az aradi rendőrkapitányság *Gralitzer Bernát* cukrász ellen a múlt évben közegészség elleni kihágás miatt megindította az eljárást, mert kiderült, hogy a cukrász süteményei letakarására olyan gummi lepedőt alkalmazott, amely több halott alatt volt használva. Mikor a nyomozás folyamán *László Béla* volt titkosrendőr hivatalosan megjelent a cukrász házában s ott a kérdéses gummi-lepedőt megtalálta, — a vád szerint — *Gralitzer* négy koronát ígért és egy koronát nyomban át is adott a titkos rendőrnek, hogy ez ne jelentse be, illetve hallgasson a gummi-lepedőről. *László Béla* a kezébe adott egy koronát a rendőrségnek beszolgáltatva, ellene a feljelentést megtette. Az aradi kir. törvényszék a mai főtárgyalás megtartása után *Gralitzert* a vád alól bizonyítékok hiánya miatt felmentette.

IDEGENEK ARADON.

— Március 1. —

Fehér Kereszt szálloda. *Gericke Rezső* utazó Bécs. — *Berger Alfréd* utazó Bécs. — *Rosenstein Emannel* utazó Bécs. — *Lencz Albin* főhadnagy Szeged. — *Stössler Adolf* utazó Bécs. — *Malchner József* magánzó Szeged. — *Horung Lajos* gyáros Brassó. — *Adler Izidor* utazó Bécs. — *Perl Soma* dr. ügyvéd Veszprém. — *Harwich Ernő* jószágigazgató Gurahonca. — *Rosu Gyula* fényképész Beszterce. — *Kepes Lajos* építész Budapest. — *Kabos Dezső* hírlapíró Budapest.

Központi szálloda. *Diósi Emilia* művésznő Budapest. — *Milhoffer Imre* kereskedő Budapest. — *Dénes József* utazó Budapest. — *Hofman Miksa* utazó Székesfehérvár. — *Konstantin György* utazó Budapest. — *Friedmann Mór* kereskedő Tóvis. — *Balaton Antal* főerdész Lippa. — *Burger Gusztáv* utazó Budapest. — *Szathmáry Árpád* színész Miskolc. — *Erssey Géza* főszolgabíró Beél. — *Janovitz J.* utazó Budapest. — *Woch Róbert* utazó Budapest. — *Reisz Árpád* dr. ügyvéd Gyulafehérvár.

Vas szálloda. *Székely Pál* és neje utazó Battonya. — *Vámossy Gyula* dr. ügyvéd Brassó. — *Vajda Dezső* utazó Budapest. — *Rob György* körjegyző Kishalmagy.

Pannónia szálloda. *Milchner József* utazó Szeged. — *Jakabos Károly* kereskedő Székelyudvarhely. — *Fejér Demeter* jegyző Sajó. — *Braun Miksa* kereskedő Miskolc. — *Édes Sándor* gazdasági Tóvis. — *Engel Károly* utazó Győr. — *Popovics Dániel* és leánya plébános Csermő. — *Braun Andor* magánhivatalnok Bécs. — *Joeh Fülöp* gyáros Budapest. — *Popa Radu* hivatalnok Arad.

Gsenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végleges — a balázt — kényes ügye-tembe vegni.

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a 6001

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, március 1.

Amerika 1 és 1/2-el magasabb. Kipafat, vételkedv mérsékelt, 8 ezer métermázsa tartott.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Deli zárlat	2 órai zárlat
Buza áprilisra ...	13.45—13.46	13.45—13.46
Tengeri májusra ...	7.42—7.44	7.40—7.41
Rozs áprilisra ...	10.43—10.44	10.50—10.51
Zab áprilisra ...	8.82—8.83	8.77—8.78
Buza 1909 októberre ...	11.26—11.27	11.24—11.25
Rozs októberre ...	9.51—9.52	9.45—9.47

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény ... 628.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 1. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon fölé sulyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon fölé sulyban 140—141 fillérig; fiatal közép páronként 240—250 kilogrammig terjedő sulyban 139—140 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — 139—140 fillérig.

Szertial: Nehéz páronként 260 kilogrammon fölé sulyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Sertéslétszám: Február hó 25. napján volt beszállítva 19.946 darab, február 26. napján folhajtott: 454 darab, február 25. napján elszállított 146 darab, február 26. napjára maradt készletben 19.799 darab.

A hízott sertés üzlet irányzata: esendee.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kedden, 1909. évi március hó 2-án

C) bérlet.

C) bérlet.

Itt először:

Falusi verebek.

Köznapi történet 3 felvonásban. Írta: Gárdonyi Géza.

S Z E M É L Y E K:

A bíró	Hunyady J.	Panni	Kun Irén
Erzsé leánya	Kőrössi Juci	Jó páf Máté	Várnay József
Veronika	Bankóné	Saffewy	Delly Lajos
Bárdi kisbíró	Billuszkó	Zelgovicsné	Follinugene E.
Zöldöz Jani	Faludy K.	Berta, leánya	H. Harma J.
Zöldöz Teca	Lászy Eta.	Kapitány	Ditról M.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Baró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor: 1909 március hó 2-án, kedden:

1. A vőlegény választása. Bohózat. — 2. Az öre Mar-
quinet. Színes láványosság. — 3. A feminista álma. Hu-
moros. — 4. Indián boszu. Dráma.

Tíz perc szünet.

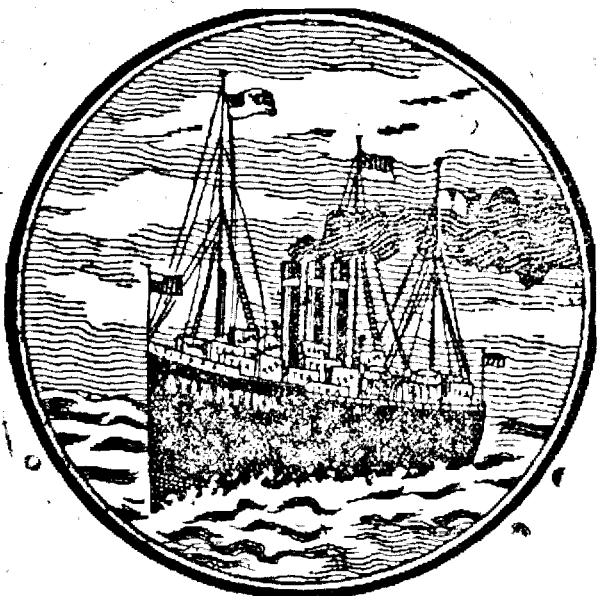
5. A szakácsnő kedvese. Kacagtató. — 6. Kaukázusi
szokások. Természet után. — 7. Kokett kisasszony. Ka-
cagtató. — 8. Csipkekészítés. Természet után. — 9. Di-
vatlapok. Humoros. 10. — A tenge ész nővére. Dráma.

Előadások délután 5, este fél 7 és fél 9 órakor.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások a t. cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara
jatszák. — Cukraszda.

NYILTTÉR.*

Reggel, délután és este

igyunk

ATLANTIKA kávé,
ATLANTIKA teát
ATLANTIKA rummal

mert csak az

ATLANTIKA

kávé, tea, rum speciális üzletben

kapható

fűszer és illatszert káros szagtól mentes

kávé, tea, rum.

A kirakatban működésben látható villanyüzemű
kavépörkölőnkkel naponta többször friss pörköles.
Eladás nagyban és kicsinyben. 421

ATLANTIKA

Kávé és tea behozatal

Arad, Andrassy-tér 20 Fischer Eliz-palota.

Városi és megyei telefon 609.

Van szerencsém a m. t. uri közönség b.
tudomására hozni, hogy a

Márton és Hirsch

cégből barátságos uton megváltam és

Andrassy-tér 18. sz. a.

(Löcs-ház)

a mai napon egy a modern kor követelményei-
nek mindenben megfelelő, elsőrangú

uri szabó üzletet nyitottam.

Legfinomabb bel- és külföldi gyapjuszöve-
tek raktáron. Megrendelések a legújabb divat
szerint, legfinomabb és tartósabb kivitelben
eszközöltnék.Ezért pártfogását kérve, maradtam kitűnő
tiszteléssel

905

Hirsch Antal,

uri szabó.

Limbbeck János és fia

első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetőrendező
intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93

Özv. Mihály Ferencné szül. Bernáth Berta
a maga, valamint az elhunyt édes anyja
özv. Ziguri Demeterné szül. Mihály Róza,
nemkülönb az alulírottak nevében is
fájdalommal tudatja a szeretett jó férj, il-
letve fiu, vő, sógor unokatestvér és rokonMihály Ferenc,
vendéglősnek,folyó évi február hó 28-án esteli 11 óra-
kor. életének 40-ik és boldog házassá-
guk 3-ik évében hosszas szenvedés után
történt jobblétre szenderültét.A boldogult földi maradványai már-
cius hó 2-án d. u. fél 3 órakor fognak
Thököly Imre-utca 12-ik számú házban a
róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni
és az alsó temetőben örök nyugalomra
tételni.Az engesztelő szentmise a boldogult
lelki üdvéért március hó 10-én d. e. 8
órákor fog a főt. Minorita-atyák szent-
egyházában az Egek Urának bemu-
tattatni.

Aldás emlékére!

1019

Arad, 1908. március 1.

Bernáth Mihály és neje szül. Gergely Borbála, apósa
és anyósa. Özv. Mina Pálné szül. Pasali Mariska. Né-
meth Antal és neje szül. Mihály Juliaona, Imri Imre
és neje szül. Mihály Annus, Török Pál és neje szül.
Imri Etel, özv. Kocsis Józsefné, Hartl Ferencné és
neje szül. Kocsis Teréz Kocsis Bözsi, Kocsis Ma-
riska, unokatestvérel. Bernáth József és neje szül.
Szegedi Anna, Bernáth Ferenc, Bernáth Zsigmond,
sógora és sógornője Bernáth István és neje szül.
Aradi Borbála és gyermekei, nagybátyja és nagy-
néje. Mina Juliska, unokahuga.Csodás fantasztikus estély
a Központi szálloda

téli kertjében,

ma kedden 2-án, csak 1 nap.

Kezdeté este 8 órakor. 1019

Belépő-díj 1 korona.

PICHLER SÁNDOR

PAPIRÓS, IRÓSZER-ÉS ÜZLETI-KÖNYV
RAKTÁRA.

ARAD

TELEFON 308. SZABADSÁG-TÉR 1 SZ.

Telephon 422.

Új asztalos műhely Aradon.

Van szerencsém a nagyérd. közönség-
nek b. figyelmét

épület- és butor asztalos

műhelyemre tisztelettel felhívni.

Számos éven át volt alkalmam Buda-
pest, München és Stuttgart előkelő mű-
helyeiben tapasztalatokat szerezni.Ezen kedvező körülményeknél fogva
abban a kellemes helyzetben vagyok,
hogy a legmesszebbmenő követelményeket
elégíthetem ki.Fő elvem: pontos, tiszta, izléses
és tartós munkával szolgálni.

B. pártfogást teljes tisztelettel kér

Reich Dezső

épület és butoreasztalos 601

Aradon, Aranykéz-u. 8. — Telefon 422.

11759—1908. tkv. sz.

Együttes

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy a „Victoria” takaré- és
hitelintézet r. t. aradi cég mint
jelentkező, úgy dr. Pop István
ügyvéd, valamint Tóth József aradi
lakosok, mint csatlakozónak ki-
mondott végrehajtatók javára 1300
kor., 404 kor. 36 fillér és 200 kor.
tőkeköveteléseik s járulékaik be-
hajtása végett az aradi kir. törvény-
szék területén lévő, Aradmegye
Mikalaka községében fekvő, 1. a
mikalakai 222 sz. tjkvben A. I. 6.
és 7 sor 422—423/b. hrsz. alatt
felvett 223 számú ház, udvar és
kert és 22745-öd rész legelő illet-
ményre 888 kor. 2 a mikalakai
614 sz. tjkvben A. I. 1 sor 1919
hrsz. alatt a pusztazimándi szántó-
földre 288 korona és végül 8. a
mikalakai 1258 sz. tjkvben A. I.
2 sor 662/a 122 hrsz. alatt felvett
legelődülőbeli szántóföldre 118 ko-
ronában ezennel megállapított ki-
kiáltási árban elrendelte, és hogy
a fentebb megjelölt ingatlanok az
1909. évi április hó 1-ső napján d.
e. 9 órákor Mikalaka község-házá-
nál megtartandó nyilvános árverés-
en a kikiáltási árak kétharmada,
vagyis 592 kor., 192 kor., és 39
kor. 33 filléren alul eladatni nem
fognak.Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlan becsárának 10⁰/₀-át,
vagyis 89 kor. 80 fillér, 28 kor.
80 fillér és 11 korona 80 fillért
készpénzben, vagy az 1881. évi LX.
t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333. szám alatt kelt igaz-
ságügyminiszteri rendelet 8 §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t. c. 170. §-a értel-
mében a bánatpénznek a bíróság-
nál előleges elhelyezéséről kiállít-
ott szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.Az aradi kir. törvényszék, mint
telekkönyvi hatóság.Arad, 1908. évi december hó
9 én.

Akny,

1023

kir. tszéki bíró.

Borkereskedők!

Vendéglősök!

Korcsmárosok!

Az új bortörvény elő-
írása szerinti

Bornyilvántartási

könyvek

Pichler Sándor

papiros, írószér és irodai cikkek
kereskedésében kaphatók

Arad, Szabadság-tér 1.

Telefon 308. sz. 847

Videki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Versenyfárgyalási hirdetés.

Az Aradon kiépítés alatt álló földmívelésügyi államépület berendezéséhez és felszereléséhez szükséges tárgyak szállítására az alanti feltételek mellett nyilvános versenyfárgyalást hirdetek.

Nevezetesen:

- Asztalos és kárpitos butorok
- Agy és fehérműek.
- Függönyök, szőnyegek és terítők.
- Üveg- és porcellán-félék.
- Különbéféle tárgyak.
- Villamos csengő, bevezető cső, házi telefon és kis gáz-takarék tüzhely berendezések.
- Villamos világító testek.

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, kereskedők és vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak. Az asztalos és kárpitos butorok szállítására vonatkozó ajánlatok tevőitől szigorúan megkivánatik az, hogy megfelelő műhelyök és megfelelő kifogástalan száraz anyag készletük legyen.

2. Ajánlat minden egyes munkacsoportra külön-külön teendő.

3. A szállítási határidő minden egyes munkacsoportra nézve 1909. évi július hó 15-ik napjára tüzetik ki, mely időre az összes tárgyak, a helyszínre szállítandók és rendeltetésüknek átadandók.

4. Ajánlattevők tartoznak egységárait a rendelkezésükre bocsájtott s az aradi m. kir. államjóságigazgatósági hivatalnál beszerezhető ajánlati költségvetésekbe bejegyezni, s a végösszeget úgy szám, mint betűkkel kiírni.

5. Az 1 koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok közvetlenül vagy posta útján 1909. évi március hó 16-án délelőtt 11 óráig az aradi m. kir. államjóságigazgatósági hivatalnál nyújtandók be.

6. Később érkező, távirati uton küldött vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

7. Tartoznak az ajánlattevők az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt jelen hirdetés számára való hivatkozással, bármely kir. adóhivatali vagy állampénztárnál befizetni, s az erről szóló letéti nyugtát az ajánlatához csatolni.

8. A beadott ajánlatok 1909. évi március hó 16-án déli 12 órakor fognak az aradi m. kir. jóságigazgatóság hivatalában nyilvánosan felbontatni.

9. A munkára vonatkozó feltételek, szerződés tervezet, valamint a jóváhagyott tervek az aradi m. kir. államjóságigazgatóságnál délelőtt 10—1 ig megtekinthetők s ugyanott díjtalanul adatk ki a szükséges ajánlati ívek és költségvetések.

10. Mindazon ajánlattevők, kik az aradi m. kir. államjóságigazgatósági hivattal üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat a vállalati telepük helyén illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

11. Fenntartatik ama jog, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül a m. kir. földmívelésügyi Miniszter ur szabadon választhasson s esetleg egyik vagy másik munkát teljesen visszavonhassa.

12. A szállítások vagy a munkálatok elnyerői tartoznak a szállításhoz, vagy a munkálatokhoz szükséges összes nyers anyagokat, félgyártmányokat, kész iparcikkeket, amennyiben azok a magyar szent korona országai területén előállítatnak, termeltetnek, illetőleg amennyire ez egyáltalán lehetséges, teljesen a magyar szent korona országainak termelése és ipara révén beszerezni és e cikkek gyártásához, illetve a munkálatok teljesítéséhez hazai és pedig elsősorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket és munkásokat alkalmazni. — E kötelezettségek teljesítése tekintetében a szállítások vagy a munkálatok elnyerői alávetik magukat az aradi államjóságigazgatóság mint a magyar királyi kereskedelmi muzeum, illetve m. kir. földmívelésügyi és a m. kir. kereskedelemügyi Miniszteriumnak szakközvegi ellenőrzésének s e végből a szükséges adatokat az ellenőrző közegek rendelkezésére bocsájtják.

Arad, 1909. évi március hó 1-én.

1021

Az aradi m. kir. államjóságigazgatóság.

Telefon 410.

Telefon 410.

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelő

Arad, Bathyány-utca 13. szám.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy ez évi termésből szőlőpótláshoz is alkalmas nagymennyiségű

— 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővessző —
ugyszintén több 100.000 darab kiváló szép

dusgyökerzetű szőlőoltvány
kerül mérsékelt áron eladásra.

Az oltványok és gyökeres vesszők aradi lakosomnál vannak raktározva s így minden megrendelőnek módjában van az anyag kiváló, jó minőségéről meggyőződést szerezni. 885

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szivesen szolgál

Winkler József,

Arad, Bathyány-utca 13.

POROSZ KÖSZÉN

KOKSZ (PIRSZÉN)

blombázott zsákokban,

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDE-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán.

Telefon 46.

431

Telefon 46.

A híressé vált villanypörkölőn pörkölt

Palermó pörköltkávé

Dürr Gusztáv

fűszerkereskedéséből.

Ezen kávé közkedveltsége folytán ma már minden háztartásban nem szabad, hogy hiányozzék, úgy fekete kávénak, mint tejen kávénak rendkívül szapora és kiadó. Illata és aromája páratlan, jobb kávé ennél nem létezik. $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ kilós eredeti blombázott csomagolásban kapható. Naponta friss pörkölé.

Friss készlet

mindenféle sajtok, páczolt és marinrozott halak, szardiniákból, finom fűszer és csemegeárunkban,

friss érkezésű déli gyümölcsök. Datolya, malaga, Smyrna füge, cukros és Sugatirozott gyümölcs, Csokoládé és Caramel, szalon fondant és foures bonbonok.

Különbéféle francia vegyesbonbonok d szes dobozokban a legolcsóbb kivitteltől a legfinomabb minőségig.

Eredeti angol és belföldi rumok, Cognac és likörök. Friss gyümölcsök, Bordeauxi szilva és friss ananász. Teák eredeti Assann, imperial és király keverék, Pecco, Mandarin és Schuchon fajok.

Lerakata a Törley József és Társa-f-ile hírneves Talisman és Casino sec, Louis Francois Co.-féle, Transylvania, Vin-brut, Monopol jegyű hírneves pezsgőboroknak.

Idényben mindentféle vadak és leölt, tisztított szárnyasok legolcsóbb áron. 185

Dürr Gusztáv csemege, fűszer és pezsgőbor üzlete

A városházzal szemben.

— Városi és megyei telefon szám 118. —

Cataniai vérbélü narancsok megérkeztek.

Elsőrendü üzlet e nemben.

— Tanuló gyakornok felvétetik. —

APRO HIRDETÉSEK.**Ház megvételre**

4 szobás lakás, fürdőszoba és egyéb hozzátartozók, kert vagy parkirozott udvar és még egy vagy két kis lakással megvételre kerestetik, nem drágán. Ajánlatokat ármegjelölésse a kiadóhivatalba. Fizetés azonnal. 1016

2000 □ ölnyi

háztelkek a belvárosban eladó. Cím a kiadóban. 1020

Állást keres

középkorú uriaszony jobb módu urnál házvezetőnőnek. Cím: „Ilona” a kiadóban. 877

Katóságilag engedélyezett

kiadás könyvek, papíráruk és írószerekben üzletáthelyezés miatt Ingusz L és Fia könyv-, papír- és írószer kereskedésében, Weitzer János-utca. 178

A Teleky-utca 4. sz. ház

szabad kézből eladó. — Bővebbet ugyanott. 890

Egy sarokház üzlethelyiséggel

eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 916

Száraz ölöfa pallók

és használt üres ládák eladók. — Altmann Ede cégnél, Wesselényi-utca 48. 934

Magánlak

6 szoba, fürdőszoba, nagy kert eladó. Bővebbet Tökölly Imre (há-lás)-utca 45. 977

Szabadság-tér

és Hunyadi-utca sarkán jelenleg Färber Lajos és testvére által birt fűszer bolthelyiség 1910 május 1-től kiadó. Háztulajdonosné. 99

Az új bortörvény által előírt

bornyilvántartási iverk és könyvek, melyek vezetése minden bortermelőre, borkereskedőre, vendéglősre, egyszóval minden boreladással foglalkozó pincetulajdonosra kötelező, legjutányosabban kaphatók iverkint vagy bekötve Kerpel Izsó könyv- és papirkereskedésében, Aradon. Vidéki megrendelések azonnal elintéztést nyernek. Telefon 385. sz. 262

Házmeister (szerelő)

felvétetik Szabadság-tér 17. szám alatt. 1006

Foxterrier faj

szép példány hat hónapos kölk kutya eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1000

Egy csinosan butorozott

szoba azonnal kiadó. Bővebbet Weitzer János-utca 14., I. em., 11 ajtó. 1011

Ferencz-tér 6. sz. alatt

az új polgári finiskola mellett 2 üzlethelyiség lakással együtt kiadó. Bővebbet ugyanott. 1004

Galsán

kö. vetlen a motoros megálló mellett egy 5 szobás lakás és kellő mellékkelhelyiségekkel, 1000 hekto bornak megfelelő pincével, nagy udvar és szőlőskerttel ellátott, tiszta téglából épült és ujonnan renovált ház szabad kézből eladó. Bővebbet Grill János, Világos. 1005

Tulzsufolt raktáram

következtében antiquar könyveket és különféle papírárukat beszerzési áron alól kiadásitok. Tolnai Világlapját összes kedvezményekkel eredeti árban házhoz szállítom. Krausz Paulin Színházépület. Telefon 511. 291

Májustól kiadó

4 szobás lakás Láhner György-utca 7a. sz. a.

Szövet, barchet, flannell

és mindenféle téli árúk remek választékban Hoffmann Sándor

Arad, Színház-épület. Vidékre mintákat kaszszéggel küldök.

Hair regenerator

Ártalmatlan készítmény, mely az ősz hajnak eredeti színét adja vissza. Nem festék, hanem a gyökerekre ható készítmény, melytől a haj puba selyem fényű és ugyanolyan színű lesz, a minő az eredetileg volt. korpaképződés megszűnik, ugyszintén a haj hullása is, nem piszkol.

Ára 2 korona. 351

Földes Kelemen
gyogyszerésznél

Árlejtési hirdetmény.

Séga külvárosban a jelenlegi cigánytelep jobb és baloldalán fekvő kiaknázott téglaverő gödörök, mintegy 4500 m³ földomb elegyengetésére zárt irásbeli árlejtést hirdetek.

Felhívom az ezen munkák teljesítésére ajánkozó vállalkozókat, hogy ajánlataikat március hó 6-án déli 12 óráig hozzam nyujtsák be.

Az elegyengetésre vonatkozó helyszínrajz es feltételek március hó 6-ig bezárólag d. e. 10—12 óráig, d. u. 4—5 óráig a ségai ovoda ne yiségeően megtekinthetők.

Ha netalán az ajánlati árak túl magasak lennének, alólított fenntartja magának a jogot egy újabb árlejtés meghirdetésére és újabb ajánlat beszerzésére, miert is ajánlattevő az ajánlatának megszerkesztéseért vagy más egyéb költiséget vagy kiadást fel nem számíthat.

Lantos Miksa,

tanító, mint a ségai telep:sek megbízottja.

1008

Pályázati hirdetmény.

A barackai állami szőlőtelep részére megvételre keresünk hibátlan, oltásra megfelelő 6—10 m/m. vastag, egyébként szokványoszerű európai sima szőlővesszőt következő fajtákban és mennyiségben: Olasz riesling 220,000, Járdovány 15,000, Leányka 50,000, Rajnai riesling 120,000, Tramini 40,000 Ezerjó 30,000, Sylváni zöld 30,000, Kadarka 100,000, Muscat Ottonel 70,000, Mézes fehér 50,000, Sauvignon 80,000, Semillon 50,000, Cnasselas fehér és piros 20,000, Szerémi zöld 35,000, Zöld veltelini 50,000, Furmint 400,000.

Árak csomagolva, vasutra feladva adandók meg.

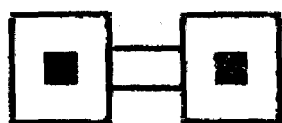
Az ajánlatok f. évi március hó 10-éig küldendők be postán alólított igazgatóságának. Az ajánlott vessző a rendeléstől számított két hét alatt szállítandó állami szőlőtelep Paulis címre. Ménes, 1909. február hó 20-án.

1016

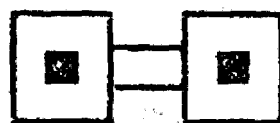
A m. kir. vincellériskola igazgatósága.

UJ DIVATKELMÉK

teljes választékban érkeztek!

Kérjük a m. t. közönséget kirkatainkat megtekinteni, hol bő tájékozást szerezhethet az idei különleges újdonságokról.

Rosenblüh H. és Társa

divatüzlet.

271